

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP WOENSDAG 12 JULI 2006 OM 20.00 UUR

Voorzitter: de heer mr. B.B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman.
Wethouders: de heer M. Divendal, mevrouw H. van der Molen,
de heer J. Nieuwenburg, de heer C. van Velzen.

Aanwezig zijn 39 leden: de heren M. Aynan (PvdA), A. Azannay (GLH), J.A. Bawits (OP) en A.J. van den Beld (VVD), mevrouw P.J. Bosma-Piek (VVD), de heren U.J. Buys (VVD), W.A. Catsman (CDA), mevrouw D. Eikelenboom (VVD), de heer drs. P.G.M. Elbers (SP), de heer J. Fritz (PvdA), mevrouw S.M.J.G. Gesthuizen (SP), de heren M.L. Hagen (VVD), S.J.A. Hikspoors (VVD) en R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GLH), mevrouw A.L.M.G. de Jong (GLH), de heer C. Kaatee (PvdA), mevrouw M.J.M. Keesstra-Tiggelman (CDA), mevrouw H. Koper (PvdA), mevrouw J.M.J. Kropman (PvdA), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw M. Lodeweegs (PvdA), de heren J.W. van den Manakker, L.J. Mulder (GLH), A. Overbeek (PvdA) en O. Özcan (PvdA), mevrouw S. Özoğul-Özen (SP), de heren dr. C.J. Pen (CDA), F.H. Reeskamp (D66), J.A. de Ridder (PvdA), B.C. Roos (SP), J.J. Visser (CDA), mr. T.J. Vreugdenhil (CU/SGP), C.A.S. de Vries (PS) en J. Vrugt (Axielijst), de heer P.A. Wever (SP), mevrouw L.C. van Zetten (D66) en mevrouw M. Zoon (PvdA).

Er is niemand afwezig.

1. VRAGENUUR

Er zijn geen vragen.

5. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

6. VASTSTELLING ONTWERP-NOTULEN VAN DE VERGADERING
VAN DONDERDAG 22 JUNI 2006 OM 19:30 UUR

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

7. INGEKOMEN STUKKEN

De VOORZITTER: U hebt de lijst voor u en de vraag is of u gemotiveerd aan wilt geven of u stukken in de commissie wilt behandelen.

De heer VAN DEN MANAKKER: Voorzitter, de antwoorden op de vragen over het jeugdhonk Radar stellen mij zeer teleur. Ik zou dit onderwerp graag opnieuw opvoeren in de commissie Beheer.

De heer ELBERS: Wij willen stuk III.j graag in de commissie bespreken in verband met de beoordeling van de uitvoering van een motie.

De VOORZITTER: Dat is de motivering? Ik neem aan dat die door de raad steekhoudend wordt geacht. Ik zie er in ieder geval geen oppositie tegen. Zijn er nog meer stukken die in commissies aan de orde moeten komen?

De heer REESKAMP: Ik ondersteun het van harte dat dit stuk in de commissie besproken wordt.

De heer VRUGT: Ik zou graag I.g. agenderen voor de commissie Samenleving na het zomerreces. Het is weliswaar een landelijk rapport, maar ook in Haarlem constateren wij een duidelijke problematiek met mensen die terug zouden moeten keren maar daar geen mogelijkheid toe hebben. Tegelijkertijd maken zij wel deel uit van onze samenleving. Wij willen dit graag in een breed kader bespreken. Ook willen we de funderingsaanpak onder VI.a. bespreken in de commissie Ontwikkeling. Wij zien zeer veel reden om dit nader te bespreken.

De VOORZITTER: Maar het schijnt hier regel te zijn dat u dit motiveert.

De heer VRUGT: Dat wil ik met alle plezier doen. Misschien is onze vraagstelling niet volledig geweest, maar wij hebben voldoende reden om te denken dat de beantwoording onvolledig is geweest of zelfs onjuist.

De heer HAGEN: Zou mijnheer Vrugt duidelijk kunnen maken wat er anders is aan hetgeen hij wil bespreken dan dat hij uitkomsten van een klachtenprocedure van individuele gevallen tot het niveau van debat in de gemeenteraad verheft?

De heer VRUGT: Sorry dat ik de voorzitter passeer, maar die vraag wil ik met alle plezier beantwoorden. Wij hebben zelfs gegronde reden om de hele funderingsaanpak ter discussie te stellen, omdat wij ons afvragen of de motivering van de funderingsaanpak juist is geweest. Dit wordt in de beantwoording makkelijk ter zijde geschoven.

De heer HAGEN: Als u dat vindt, ben ik geneigd te zeggen dat u een verzoek moet doen aan de Rekenkamer. Maar om de funderingsaanpak ter discussie te stellen terwijl hij bijna klaar is, vind ik een beetje zinloos.

De VOORZITTER: Uw eerste reden voor behandeling was dat u de beantwoording onvolledig vindt. De oplossing lijkt mij om dit kort aan de orde te stellen in de commissie en eventueel een aanvullende vraag te stellen. Ik zie wethouder Nieuwenburg instemmend knikken. De heer De Vries?

De heer DE VRIES: Wij wilden graag het ingekomen stuk III.j., de brief van de Haarlemse Jachtclub van 2 juli 2006, agenderen in de eerstvolgende commissievergadering.

De VOORZITTER: Dit zeggen wij toe. Het schijnt al gebeurd te zijn. De heer Elbers?

De heer ELBERS: Onder III.h. zag ik een brief die ik lees als een bezwaarschrift van de stichting Haarlem Leeft over de reguliere weekmarkt. Ik denk dat deze via de bezwaarschriftenprocedure behandeld moet worden. Misschien wilt u hier even naar kijken.

De VOORZITTER: Dank u, dit waren de ingekomen stukken. Dan gaan we de jaarrekening behandelen.

De heer REESKAMP: Voorzitter, mag ik voor een seconde het woord? Het gaat om de vorige raadsvergadering. Daar heb ik ingebroken in een afspraak tussen de voorzitter en mijnheer De Vries. Daar wil ik mijn excuses voor aanbieden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik had niet gemerkt dat er iets aan de hand was, maar ik zal de notulen er nog eens op na lezen.

De heer DE VRIES: Ik accepteer deze excuses heel graag. Zeer sportief, dank u wel.

8. JAARREKENING 2005

De VOORZITTER: We gaan zoals gezegd naar de jaarrekening 2005 en ik wil mijnheer De Ridder vragen om namens de Rekenkamercommissie het woord te voeren.

De heer DE RIDDER: Ik heb een tijdje in mijn leven veel onderzoek gedaan bij bedrijven en organisaties. We namen altijd een tekenaar mee, omdat hij discussies heel kernachtig kon weergeven. In één tekening werd hij in de loop der jaren erg goed. Ik wil hem u even laten zien. Het is een tekening van een mannetje dat een fiets op zijn schouder draagt. Een omstander, die je niet ziet, zegt: "Fietsen gaat echt sneller." Het mannetje verzucht: "Geen tijd." Dat is het probleem in veel bedrijven. Dingen gaan maar door en men gunt zich nauwelijks de tijd om na denken over hoe ze efficiënter kunnen. Ik zal de tekening laten rondgaan. Dan heb ik tenminste de illusie dat als u in uw stukken kijkt, dit heel belangrijke stukken zijn. Ik wil namens de commissie een paar opmerkingen maken en kort reageren op de reactie van het college op ons rapport. Maar voor ik daar aan begin, wil ik niet vergeten om met name de nieuwe leden van de Rekenkamercommissie hartelijk te bedanken voor hun inzet. De raadsleden met rekeningervaring, zoals de heer Elbers en de heer Vreugdenhil, zijn wel wat gewend. Maar er werd van de nieuwe raadsleden (de heer Hikspoors en de heer Pen en onze nieuwe buitenleden de heer Van der Putten en mevrouw Naborn) veel incasseringsvermogen en flexibiliteit verwacht voor het zich inwerken in deze situatie. Want het was een tamelijk chaotische aanlevering van jaarstukken. Uiteindelijk zou de start van deze nieuwe Rekenkamercommissie wel eens heel vruchtbaar kunnen zijn en hebben geleid tot een hechte club, die de komende vier jaar hardnekkig zijn controletaken zal uitvoeren. Wat dat betreft is er misschien wel een woord van dank nodig aan het college, dat voor deze survivaltocht heeft gezorgd. De blik op gisteren, met het oog op morgen is de titel van ons rapport. Die leek ons erg gepast, omdat in deze bijeenkomst nieuwe raadsleden zitten. Voor hen is het een ver-van-mijn-bedshow. Het gaat niet alleen over het afgelopen jaar maar ook over de afgelopen periode. Toch is dit soort controlemomenten uitermate belangrijk. Ik wijs maar op de fiets die langsgaat. Je kunt hier uitermate veel van leren. Het is ook een manier om te kijken naar allerlei processen die in de organisatie gebeuren. Als je net met veel moeite een meerderheid hebt gekregen voor een fietsenrek bij het Mondiaal Centrum, wil je wel controleren of dat er echt wordt neergezet. Nu zal mijnheer Vrugt misschien zelf gaan kijken – bij een fietsenrek kan dat, maar in een organisatie als deze bestaan veel ingewikkelde besluitvormingsprocessen. Het is goed dat er elk jaar een moment is om stil te staan bij de vraag of gebeurd is wat je hebt afgesproken en zo nee, waarom het niet gebeurd is.

Ik wil ingaan op vier verschillende aspecten van controle. Bij controleren gaat het erom dat je het gevoel hebt dat je weet wat je moet weten en dat je grip hebt op de situatie. Op de eerste plaats wil je controle uitoefenen op al het geld dat wordt uitgegeven in een organisatie als deze. Verder wil je controle hebben op de bedrijfsvoering. Je wilt weten of alles goed gebeurt. Je wilt controle hebben op de doeltreffendheid en doelmatigheid, om te zien of er altijd gebeurt wat we willen. Je wilt ook controle hebben op verbeteringsprocessen.

Allereerst controle op het geld. Daarbij is de vraag of de getallen in het jaarverslag kloppen en of de bonnetjes er zijn. Dat doet de accountant voor ons en hij zegt dat het in orde is. Als je de getallen in de jaarrekening ziet, kun je wel eens denken dat het beter kan. Ik denk niet dat nieuwe raadsleden dit document meenemen naar bed om 's avonds in te lezen. Toch kan het wel die richting uitgaan. Misschien dat niet iedereen er met enthousiasme mee naar bed gaat, maar misschien dat je wel de tijd kunt vinden om er rustig in te kijken. Ook de financiële informatie kan beter. Het is lastig dat het document aan de ene kant een soort vierde bestuursrapportage is, terwijl het ook een overzicht geeft over het jaar. Het positieve resultaat van 5 miljoen euro bestaat bijvoorbeeld in vergelijking met de derde bestuursrapportage en niet in vergelijking met het begin van het jaar. De beantwoording van de vraag of je weet wat je wilt weten, kan dus beter.

De vraag of we echt grip hebben op de financiën is een tweede aspect van de controle. We zijn al jaren bezig met bezuinigingen, maar als je het accountantsrapport leest, zie je een keurig staatje met daarin een aflopende reserve. Dat is nog niet gestopt. Het lijkt dus alsof we nog niet echt grip hebben op de uitgaven. De Rekenkamercommissie heeft in de beschikbare tijd aandacht besteed aan een aantal zaken dat een zeker risico in zich bergt. We hebben gekeken naar de bezuinigingen. We hebben als raad het idee dat we pijnlijke maatregelen hebben genomen en is het is pijnlijk als je later het gevoel hebt dat die bezuinigingen niet gerealiseerd worden en er nog meer maatregelen genomen moeten worden. We hebben dit gekoppeld aan het Muziekcentrum, dat een voorbeeld is van een besluit waarvan je je afvraagt of het anders genomen was als we alles geweten hadden. Ook personeelsbeleid was een aandachtspunt. Dit is een belangrijk aspect in het onder controle krijgen van de financiële huishouding, maar de vraag is of je er met het personeelsbeleid op kunt vertrouwen dat dit lukt. Er komen nog een aantal effecten van bezuinigingsmaatregelen aan en de vraag is of we die onder controle hebben. We zijn erg blij dat het college dit onderschrijft en beterschap belooft. Ook aan controle op de bedrijfsvoering besteedt de accountant aandacht, in het kader van de rechtmatigheidscontrole. Ik denk dat we er trots op kunnen zijn dat de accountant in Haarlem een positieve verklaring heeft afgegeven. Maar ook daarmee moet je voorzichtig zijn. Want dat het handelen rechtmatig is, betekent alleen dat het geld wordt uitgegeven volgens de regels die we met elkaar hebben afgesproken. Dat wil niet zeggen dat alles in de bedrijfsvoering risicoloos is. We hebben aandacht besteed aan het probleem van One World. Het college zegt in zijn reactie eigenlijk dat het systeem goed is, maar dat het in de praktijk niet werkt. Ik raad aan om in ons rapport te kijken naar de letterlijke citaten uit de verschillende sectoren. Bij de een viel het systeem een paar weken uit en de ander was blij dat het een paar weken stabiel was. Hieraan kun je zien dat de gemeente niet helemaal grip heeft op dit soort dingen. Dit geldt ook voor de jaarrekening. Er moet blijkbaar met de hand worden gecorrigeerd, omdat de bedrijfsvoeringsprocessen niet allemaal efficiënt verlopen. Als dat soort problemen samenkomen, gaat het mis. Dat zie je bij de productie van de jaarstukken. Opeens klopten allerlei details blijkbaar niet en kun je ze niet op tijd af hebben. Dat is een risico in de bedrijfsvoering.

Het derde aspect dat ik heb beloofd is controle op de inhoud: doeltreffendheid en doelmatigheid. Controleren of we doen wat we willen doen, is de primaire taak van de Rekenkamercommissie. Wij hebben een paar onderzoekjes gedaan. Daaruit blijkt dat niet alles zonder meer doelmatig en onder controle is en dat de organisatie niet altijd weet welke dingen ze doet om wat te bereiken. We hebben de besteding van projectsubsidies onderzocht en bij slechts een van de drie projecten kregen we enigszins adequaat antwoord. Dit hangt ook samen met de kwaliteit van de jaarstukken. Het gaat steeds beter, maar soms krijg je het gevoel dat door al het sleutelen aan de stukken ze steeds meer een

breiwerk worden. Je moet misschien ook eens naar het geheel kijken om de stukken echt te kunnen verbeteren.

Tot slot controle op de verbeteringsprocessen. Elk jaar genereren zowel de accountant als de Rekenkamercommissie nieuwe aanbevelingen. De vraag is of dat proces op een goede manier onder controle te krijgen is. Kort samengevat moet je het midden vinden tussen 'vandaag is alles opgelost' en 'morgen wordt alles beter'. Eigenlijk moet je het verbeteringsproces zo organiseren dat je continu werkt aan verbetering. Daarom zijn we blij dat het college toezeit om te reageren op de aanbevelingen en aan te geven of ze realistisch zijn. Het wil een eigen planning maken om de aanbevelingen uit te voeren. De reactie van het college op de onderzoekjes bij MO is niet de manier waarop het moet. Er staat eigenlijk alleen: "We zijn het eens met de commissie en gaan het beter doen." Dit was een toevallige steekproef. Ik kan me niet voorstellen dat het college in staat is om de hele organisatie zo te reorganiseren dat een toevallige steekproef over drie jaar een beter resultaat geeft. Ik denk dat het college beter realistischer kan zijn.

Dat waren de vier punten die ik wilde langslopen. Ik wil iedereen meegeven dat controle heel belangrijk is. Het instrument waarmee we die uitvoeren, de jaarstukken, kan nog steeds beter. De controle laat zien dat de getrouwheid en rechtmatigheid in orde is, maar wij laten ook zien dat het financieel niet zo best gaat met Haarlem. Tot slot is er verbetering mogelijk in het doelmatig werken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Hartelijk dank, mijnheer De Ridder. En die dank geldt natuurlijk voor de hele Rekenkamercommissie. Dan beginnen we met de eerste termijn van de raadsleden. Op basis van fractiegrootte beginnen we bij mijnheer Kaatee.

De heer KAATEE: Voorzitter, dank u wel. Het is een wat merkwaardige behandeling van de jaarrekening. Hier zit een college dat verantwoording aflegt voor zaken waar het part noch deel aan heeft gehad. Het college had niet alleen een andere personele samenstelling, maar zelfs een andere politieke samenstelling. Dat maakt het pikant, maar helaas is het systeem zo dat wij u verantwoordelijk houden voor hetgeen u ons hier rapporteert.

Wethouder VAN VELZEN: Dat geldt ook voor u.

De heer KAATEE: De positieve lijnen die onze fractie wil trekken, zullen regelmatig terugkeren. Ten eerste onze complimenten voor de goedkeurende accountantsverklaring. Een oud-wethouder Financiën uit mijn partij legt bij familiebezoek uit dat dit betekent: "U bent bijna failliet, maar u schrijft het goed op." Desalniettemin zijn er weinig gemeentes die twee jaar achter elkaar een positieve accountantsverklaring krijgen. Dat is best een compliment waard. Ten tweede vind ik dat er een vooruitgang te merken is in het jaarverslag. Op een aantal terreinen is duidelijk zichtbaar dat de gemeente probeert neutraal en concreet te vertellen wat er het afgelopen jaar gebeurd is. Wij vinden programma 2, Veiligheid, en programma 8, Mobiliteit, voorbeelden waarin je steeds meer concrete resultaten kunt vinden. Voorzitter, er is ook een keerzijde aan die medaille en daar kom ik straks op terug. Onze complimenten gaan ook uit naar de leden van de Rekenkamer. Ik ken de burgerleden van de commissie niet, maar hoop dat ze op de tribune zitten of dit van hun medecommissieleden zullen horen. Het is een goed instrument van de gemeenteraad om van dichtbij de uitvoering te kunnen bekijken. Het is duidelijk dat er een professionalisering optreedt. Ten opzichte van vier jaar geleden is het

duidelijk dat de Rekenkamercommissie grote ontwikkelingen heeft doorgemaakt en ik vind dat heel knap.

Voorzitter, er zit toch een aantal gebreken in het jaarverslag. Mijn fractie betreurt het dat we bij de behandeling van de jaarrekening steeds stil moeten staan bij algemene gebreken voordat we kunnen praten over de resultaten. Er zijn vijf punten waar ik met u over wil spreken voordat ik op de resultaten inga. Allereerst blijft de financiële informatievoorziening zorgelijk. Door rekenfouten moest de kadernota twee keer gecorrigeerd worden. Bij het coalitieprogramma was er sprake van tegenstrijdige financiële informatie. Vorig jaar was er een fout van een half miljoen euro bij het btw-compensatiefonds. Voorzitter, wij hebben niet het idee dat u ons bewust loopt te besodemieteren, maar we vragen ons wel af of er te weinig mensen en een te korte voorbereidingstijd zijn. Zijn er voldoende controlemechanismen? Is de informatie die nodig is op bepaalde plekken daar ook aanwezig? Volgens mij erkent het college dit probleem, maar ik wil graag weten wat het college het komend jaar gaat doen om dit te verbeteren. Want het geeft een beeld van een organisatie in verwarring maar ook van een bestuur in verwarring. Als je bestuurt op verkeerde cijfers, maak je verkeerde keuzes. Voorzitter, ik maakte net complimenten voor een aantal terreinen in het jaarverslag. Maar er is ook een aantal terreinen dat matig is. Ik krijg op mijn kop dat ik daarbij altijd voorbeelden uit de sector SO gebruik. Ik begrijp niet waar die kritiek vandaan komt, maar ik heb besloten om mijn voorbeelden deze keer uit een andere sector te halen. Ik wil bijvoorbeeld kijken naar domein 4.1 dat gaat over welzijn. Ik lees dat het doel van het college is dat het aantal kindplaatsen stijgt van 1739 naar 1939. Het college schrijft daarna op: "De invoering van de Wet kinderopvang is goed verlopen. De verwachte terugloop is gemiddeld genomen uitgebleven." Dan volgt er een passage over van alles en nog wat, maar er staat niet in of er 200 kinderopvangplaatsen zijn bij gekomen. Ik vraag me af waarom ik dat er niet in kan lezen. Hetzelfde geldt op pagina 36 over zwerfjongeren. Het doel is het terugdringen van het aantal zwerfjongeren. De activiteiten zijn de voorbereiding van de nota Jeugdbeleid, de ontwikkeling van een visie en het beschikbaar stellen van geld door provincie Noord-Holland voor pension Spaarnezicht. We komen er dus niet achter of er in Haarlem iets concreets voor zwerfjongeren is gebeurd. Het college schrijft in zijn reactie dat het soms lastig is om in een jaarverslag concreet te zijn, want daarvoor moet bij de begroting eigenlijk al begonnen worden. Maar als we dit product vergelijken met de begroting, blijkt dat de doelstellingen in begroting 2005 en begroting 2006 gelijk zijn gebleven. Er is dus geen poging gedaan om het meer SMART te maken. Het derde punt is het proces van het maken van de jaarrekening. Dit was wederom geen makkelijk proces. De raad doet zijn best. De Rekenkamer doet zijn best. Maar de vraag is hoe we ervoor zorgen dat het volgend jaar beter gaat. Welke acties heeft het college voor ogen om ervoor te zorgen dat er meer tijd is voor een behandeling en we die niet plotseling op een woensdagavond tussendoor moeten doen? Hoe krijgen we alle stukken op tijd? Het vierde punt is de toonzetting. Die zou te positief zijn. We hebben in de fractie glimlachend gekeken naar wat we de 'hallelujaparaagraaf' over vastgoed zijn gaan noemen. We begrijpen dat het college vindt dat het tijd is om positieve signalen te geven aan de medewerkers, maar tegelijkertijd willen we het college voorhouden dat je niet kunt verwachten dat een cultuur die zich in twintig jaar heeft ontwikkeld ineens verandert door het schrijven van een verbeterprogramma. Ik heb begrip voor de reactie van het college, maar we verwachten wel dat u realistisch blijft en niet de ogen sluit voor problemen. We krijgen signalen dat dit ook zo is, maar we vonden de reactie van het college op de Rekenkamercommissie aanleiding om dit te bevestigen. Tot slot heb ik een algemene opmerking over het meerjarenperspectief Grondexploitaties. We hebben in de commissie Bestuur een rondje gedaan om te kijken wie weet wat daarmee vastgesteld wordt. De Rekenkamercommissie controleert ook dit financiële stuk

voor de raad. Maar omdat het dit jaar te laat kwam, had de commissie geen tijd om ernaar te kijken. Wij gaan daarom straks akkoord met een boekje waar misschien beslissingen instaan waar wij niets van weten en waar we dus geen commitment voor hebben. Dat is een situatie die ook het college volgens mij niet wenselijk vindt. Voorzitter, in het verslag van 13 januari 2006 van de commissie Financiën vraagt de heer Reeskamp bij de bespreking van het spoorboekje Planning en controle 2006 speciale aandacht voor stukken als het meerjarenperspectief Grondexploitaties. De commissie wil dat die stukken elkaar informeren en gelijktijdig beschikbaar zijn. Uit de colofon van het boekje blijkt dat het al in april 2006 klaar was. Toch heeft het boekje niet op tijd de Rekenkamer bereikt, terwijl die er namens de raad iets van moet vinden. Hoe kunnen wij als raad beter laten merken dat wij dit belangrijk vinden dan hier al in januari op een positief-kritische manier naar te vragen? We hebben over het meerjarenperspectief meer op te merken. We hebben in de commissie vaker gezegd dat het een erg ontoegankelijk stuk is voor de gemeenteraad. Ik citeer uit het meerjarenperspectief Grondexploitaties 2003, een B en W-stuk van 15 juni 2004: "Naar aanleiding van de discussie van het meerjarenperspectief Grondexploitaties 2003 ontvangt u binnenkort een nader voorstel om invulling te geven aan de sturingsmogelijkheden van de raad." Dat moet bij mijn weten nog steeds gebeuren. Het is niet duidelijk of het boekje een sturingsinstrument is of dat erover gerapporteerd wordt. Het lijkt op rapportage, want we praten er alleen achteraf over. Dus wanneer kunnen wij erop sturen? Wie bepaalt de mutaties bij een dergelijk project? Wat keuren wij goed in dit boekje dat nieuw is? Zien wij de afschrijving van projecten ergens in het boekje terug? Wij vragen ons af welke gevolgen het zou hebben als wij de vaststelling van dit boekje zouden uitstellen tot na de zomer. Kan het college toezeggen dat het na de zomervakantie een informatiebijeenkomst houdt waarbij uitgelegd wordt wat de raad met dit boekje kan doen? We vragen ook om een verbeterprogramma voor 2006.

Ten slotte heb ik een aantal inhoudelijke vragen over het jaarverslag. Op pagina 37 staat dat het aantal allochtonen leerlingen met een havo/vwo-advies gestegen is met 4%. Daarvoor zou een kopklas worden ontwikkeld, maar dit is niet gelukt bij gebrek aan locatie. Wij begrijpen deze redenering niet en vragen het college of het hier iets over kan zeggen. Eronder staat dat zeven scholen hebben aangegeven het bredeschoolconcept te willen ontwikkelen in het schooljaar 2005-2006. Wij denken niet dat dit is gebeurd en we vragen wat er van de doelstelling terecht is gekomen. Op pagina 62 staat dat het ondernemersloket ingesteld zou worden. Wij hebben daar eerder dit jaar raadvragen over gesteld, maar hebben de indruk dat het nog niet bestaat. Misschien kunt u ons vertellen wat de activiteiten voor dit jaar inhouden. Op pagina 157 staat dat het kwijtscheldingsbeleid 1,3 miljoen euro kost. Maar een simpele berekening op basis van het aantal bijstandsgerechtigden laat zien dat dit vrijwel het dubbele moeten zijn. Waarom krijgt maar een helft van de rechthebbenden belasting terug? Doet de andere helft geen beroep op de regeling? Om het leuk te maken hebben we ook een vraag over het meerjarenperspectief Grondexploitaties. We hebben het eerste project genomen. Dat is het ziekenhuis. Als je dit vergelijkt met vorig jaar, blijkt dat de kosten voor het bouwrijp maken van de grond 400.000 euro lager zijn uitgevallen. Het zou bijna een half miljoen euro kosten, maar het kostte maar 100.000 euro. Hoe kan het dat je voor iets als het bouwrijp maken van grond maar 20% van je budget uitgeeft? Als laatste hebben we vragen over een aantal specifieke paragrafen. Bij het vaststellen van de financiële beheersverordening van de gemeente is afgesproken dat in de paragraaf grondbeleid altijd iets zou staan over het vastgoed dat de gemeente bezit. Dat ontbreekt. Eigenlijk hebben we nog steeds geen goed overzicht van welke panden de gemeente heeft. Dan de financiering. De staatsschuld van de gemeente is vorig jaar opgelopen met 75 miljoen euro en dit jaar met 40 miljoen euro. Hij is in twee jaar tijd van 280 miljoen euro

opgelopen tot 340 miljoen euro. Wij vragen ons af of dit de goede kant uitgaat, ook wat betreft rentelasten. Wij hebben de indruk dat we steeds meer lenen om onze lopende uitgaven te betalen. Wellicht vergissen wij ons daarin. Dan is er de paragraaf personeel. We zitten zestig mensen onder formatie, maar de uitgaven zijn 700.000 euro hoger dan verwacht. Hoe kan dit? Het college stelt voor om een aantal nieuwe reserves in te stellen. Wij vroegen ons af of het nodig is om hier aparte potjes voor te creëren of dat we dit in de algemene reserve kunnen plaatsen. Als het dit jaar tegenzit, kan het geld daar weer uitkomen. Wij denken dat te veel hokjes leidt tot ondoelmatige besteding.

Voorzitter, dit waren onze inhoudelijke vragen. Ik kom tot een afronding. We hebben vijf algemene opmerkingen gemaakt:

1. De financiële informatievoorziening is zorgelijk.
2. Het jaarverslag kan voor een aantal terreinen inhoudelijk beter.
3. Het college moet een manier vinden om het proces te verbeteren.
4. Het college moet zich realiseren dat er een andere kant zit aan de positieve toonzetting.
5. Een aantal opmerkingen over het Meerjarenperspectief Grondexploitaties en een aantal inhoudelijke vragen.

Wij realiseren ons dat de behandeling van de jaarrekening altijd een kritisch karakter heeft. De jaarrekening is belangrijk omdat resultaten belangrijker zijn dan plannen maken. In de begroting staat wat politici willen doen, maar uit de jaarrekening blijkt of ze hun verhaal waarmaken. Als u ons te kritisch vindt, kunt u ervan uitgaan dat we alleen spreken uit oprechte betrokkenheid bij deze stad.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Kaatee. De fractie van de SP, wie voert het woord? Mevrouw Gesthuizen?

Mevrouw GESTHUIZEN: Dank u wel. De SP heeft met interesse kennisgenomen van de jaarstukken van 2005. Onze fractie heeft de stukken aandachtig bestudeerd en de rapporten van de Rekenkamercommissie en de accountant hierbij steeds ter hand genomen. Daar waar onze verbazing werd gewekt, hebben wij een aantekening en een vraag geformuleerd. Deze opmerkingen en vragen volgen dadelijk. Ook zullen we praktische voorbeelden geven van waar we denken dat de jaarrekening een aanvulling nodig heeft.

Het is de SP duidelijk dat het huidige college bezig is om de geconstateerde pijnpunten en gebreken zo snel en doelmatig mogelijk op te lossen. De accountant en de Rekenkamercommissie zeggen expliciet dat de stad Haarlem het financieel niet makkelijk heeft. Vier specialisten verenigen hun krachten voor het uitvoeren van de gedachten en adviezen van de RKC. Graag zien we de stand van zaken over de opvolging van aanbevelingen terug in driemaandelijks bestuursrapportages, zoals u ook hebt toegezegd over de aanbevelingen voor de vastgoedenquête. Een van de meest in het oog springende opmerkingen van de Rekenkamercommissie is te vinden onder het kopje maatschappelijke ontwikkeling. Ik zal daarmee beginnen. Er was bij deze sector, ondanks inzet van extra menskracht om de subsidies van het Rijk te verantwoorden, in 2005 opnieuw sprake van een gedwongen terugbetaling van 300.000 euro. Dit is tekenend, want de voornaamste kritiek is dat deze sector vaak niet kon aantonen wat er met tonnen euro's aan subsidiegeld was bereikt. Met welke concrete maatregelen gaat het college dit verbeteren? De Rekenkamercommissie oordeelt dat sommige aspecten van de relaties met bestuurscommissies OPO en OVO niet goed zijn geregeld. Ondertussen komt de datum waarop de lumpsumbekostiging een feit is, namelijk 1 augustus 2006, dichterbij. Een ander feit zal volgens de accountant een nadelig herverdelingseffect zijn. Hij citeert daarmee de bestuurscommissie OPO. De Rekenkamercommissie meldt daarbij een

onzekerheid van 8,9 miljoen euro in de jaarrekening, omdat de bestuurscommissies hun eigen regels niet voldoende kennen of hebben nageleefd. De SP wil waarschuwen voor grotere onzekerheden door de grotere beleidsvrijheid die ontstaat door de lumpsumbekostiging en het genoemde nadelige effect. Eerst werden er muntjes in het water gegooid. Deze zorgden voor rimpelingen. Per 1 augustus 2006 wordt er in één keer een hele zak duiten gedumpt. Dit kan leiden tot een vloedgolf. Het college blijft er ook in de toekomst voor verantwoordelijk dat de gelden door de bestuurscommissies doelmatig en rechtmatig worden besteed. Hoe gaat u die verantwoordelijkheid nakomen? Voorzitter, een andere vraag die de SP wil stellen, gaat over de kredieten. Met name bij onderwijs blijken die vaak ouder dan drie jaar te zijn. Is dit niet een ernstige indicatie dat het programma voor het inhalen van achterstallig onderhoud sterk is vertraagd, met alle gevolgen van dien? Is het nodig zo te treuzelen met het uitvoeren van beleid? Want formeel ligt de bevoegdheid bij de raad om dit opnieuw vast te stellen. Hoe is de wethouder van plan het beleid snel uit te voeren en welke controles bouwt hij in?

De heer REESKAMP: Mevrouw Gesthuizen, mag ik u even in uw monoloog interromperen? Voorzitter, kan dat?

De VOORZITTER: Dit is een maidenspeech.

Mevrouw GESTHUIZEN: Het is niet erg.

De VOORZITTER: Wellicht dat er aan het eind een kleine mogelijkheid is.

Mevrouw GESTHUIZEN: De Rekenkamercommissie oordeelt scherp over de aanpak van publieksdiensten op het gebied van reïntegratie en zegt dat de verwachtingen op dit terrein niet zijn uitgekomen. De SP denkt dat dit ook te wijten is aan onduidelijke selectiecriteria, die bijvoorbeeld gelden bij het traject Work First. Waarom mocht een vrouw die dit dolgraag wilde hier niet aan deelnemen, terwijl haar man persé moest? Waarom werden vrouwen die zeer verdienstelijk en creatief kunnen naaien achter in het atelier van de Schalm gezet om kledingzakken aan elkaar te stikken? Tevens is ons ter ore gekomen dat een reïntegratiebureau niet veel meer deed dan zijn cliënten aansporen om zo veel mogelijk sollicitatiebrieven te schrijven. Maar wat als dat niet werkt? We vragen de wethouder om een duidelijke analyse, want de indruk bestaat dat er in het verleden met een groot gebrek aan logica is gewerkt. Onze indruk is dat de externe bedrijven een basisbedrag krijgen voor de bedrijfsvoering en bij succes zelfs een bonus. Slechts bij 25% uitstroom wordt een flinke winst gemaakt. Deze manier van financiering is eigenlijk subsidiëring van externe bedrijven. Is een systeem van 'no cure, no pay' niet beter bij het inzetten van externe bedrijven? Of kan het werkdeel niet beter door de gemeente zelf uitgevoerd worden met rijksmiddelen? Bijvoorbeeld door goedopgeleide personen uit gemeente- of welzijnsland in een intern verzelfstandigd gemeentelijk bedrijf of een reïntegratiebedrijf zoals Paswerk? Hoe is uw oordeel over het falen van de reïntegratie in 2005 en wat is uw plan van aanpak om het te verbeteren? Dan onze opmerkingen over de Publieksdienst, Werk en Inkomen. De Socialistische Partij weet dat door vereende krachten van deze partij en CDA-voorzitter Barnhoorn de zorgtoeslag een redelijk deel van de mensen dat er recht op had, heeft bereikt. Daarvoor zijn wij uw voorgangers erkentelijk. Maar uit steekproeven is ook gebleken dat nog niet iedereen wordt bereikt. Hoe wil de wethouder in de toekomst informatie op de juiste plekken brengen? Van welk netwerk wil zij gebruikmaken om ervoor te zorgen dat de intensieve communicatiecampagne werkelijk zoete vruchten draagt? Voorzitter, dan het schakelstation. Dat valt onder de Publieksdienst, Werk en Inkomen, armoedebeleid,

schuldhulpverlening. Door mensen die hier ervaring mee hebben, wordt dit wel eens een kind met kinderziekten genoemd. Uit eigen onderzoek blijkt dit helaas te kloppen. Het kan bijvoorbeeld erg lang duren voor een cliënt belandt bij de instantie die iets voor haar of hem kan betekenen. Vaak gaan er weken overheen en die zijn er in nijpende situaties lang niet altijd. Dit zorgt volgens de SP voor een laag percentage succesverhalen en dus voor hogere kosten. Wat is de wethouder van plan te doen om bijstandsverlening echte bijstand te laten zijn, in meer dan alleen financieel opzicht? Het kan de wethouder niet ontgaan zijn dat het schakelstation nog veel aandacht behoeft. Voorzitter, de doelen op het gebied wonen in de stad Haarlem zijn volgens het verslag gehaald, omdat er nog 19.000 sociale woningen in de kernvoorraad zitten. U constateert met tevredenheid dat dit meer dan 15.000 is. Maar de SP weet dat er de afgelopen jaren een spook door Haarlem waarde. Het was het spook van de overijverige sloper. Goede woningen werden gesloopt en de voormalige bewoners keerden in 50% tot 80% van de gevallen niet terug. De nieuwe woningen bleken te duur te zijn. Waar zijn al die mensen gebleven? Gelukkig is er met het coalitieakkoord verandering ingezet op dit gebied. We willen toch graag weten waar de mensen zijn gebleven die niet teruggekeerd zijn in hun oude woonomgeving. Of moeten we echt in sprookjes geloven? Voorzitter, een aantal keer komt in het verslag van de Rekenkamercommissie de doelmatigheid van het gemeentelijk beleid naar voren. Mijn voorganger wees daar ook al op. De Socialistische Partij wijst daarom graag nogmaals op het volgende: ex artikel 212 van de beheersverordening is vastgesteld dat eens in de vier jaar de doelmatigheid van het beleid getoetst moet worden. Hieronder valt ook controle op misbruik en oneigenlijk gebruik. Is dat de afgelopen vier jaar gebeurd? En zo ja, waar is het rapport? Wij zouden het graag inzien. Graag een reactie hierop van het college. Tot slot iets over de rapportage over het meerjarenperspectief Grondexploitaties. De samenvattende tekst per project is erg inzichtelijk. Maar de rapportage legt ook veel risico's bloot, vooral in de prognose voor de komende jaren. Het nieuwe college heeft deze risico's gesignaleerd en hiertegen maatregelen getroffen. Projecten worden bijvoorbeeld verschoven of beëindigd. De SP dringt desalniettemin aan op een volledige actualisatie van het stuk als besturingsinstrument. Met dit nieuwe bestuur en deze nieuwe raad is er een welkome kentering gekomen in het beleid over de vraagstukken die in het MPG genoemd staan, bijvoorbeeld op het gebied van renovatie en het aandeel van de sociale sector in de herstructurering van de stad. Maar de gevolgen van het coalitieakkoord moeten nog in het stuk worden verwerkt. Sommige projecten gaan zo op de kop dat de raadsleden naarstig behoefte hebben aan duidelijkheid. Omdat het in sommige prognoses voor de komende jaren lijkt alsof het oude beleid wordt voortgezet, is een spoedige actualisatie een vereiste. Dan beschikt de raad bij de behandeling van de begroting 2007 over de juiste cijfers. In de begroting 2006 vond de SP op bladzijde 219, bijlage N, een korte uitleg over het onderwerp verbetering van de sturing meerjarenperspectief Grondexploitaties. Die afgesproken verbetering moet in het boekwerk meerjarenperspectief Grondexploitaties worden toegepast. Een informatieavond over dit document zou een aanwinst zijn. Die kan de vorm krijgen van de cursus Financiën die wij raadsleden aangeboden kregen kort na onze installatie. Maar over het laatste wil ik het college nu eens geen vraag stellen. De raad gaat tenslotte over de invulling van de informatiemarkten.

Mij rest uitsluitend een woord van dank aan de Rekenkamercommissie die in korte tijd een handzaam en leesbaar stuk heeft geproduceerd, met nekharen die overeind stonden van al het uitstellen. De fractie van de SP hoopt dat het college de adviezen ter harte neemt en zorg draagt voor voorspoedige uitvoering. Ook dat zou gezien de opmerkingen in het rapport hier en daar op een trendbreuk wijzen. Wel bied ik het college nog graag een lijstje aan ter completering van het begrippenlijstje achterin de jaarrekening. Ik vond dat er nog een aantal begrippen ontbrak. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijn complimenten voor uw maidenspeech. Ik zie mijnheer Reeskamp geen aanstalten maken om aan het einde een korte interruptie te plegen. Ik ga naar de VVD.

De heer MOLTMAKER: Ten eerste wil ik de Rekenkamercommissie bedanken voor haar werk. Ik weet uit ervaring dat het altijd lastig is om de boekwerken door te spitten, maar als alles op het allerlaatste moment wordt aangeleverd, en ook nog incompleet, is het helemaal een prestatie. U hebt dit namens ons gedaan en daarvoor wil de VVD-fractie dank uitspreken.

Er zijn veel aanbevelingen gedaan. Dat is elk jaar zo, maar ik wil erbij stilstaan vanwege het risico een verwachtingskloof te veroorzaken. Terwijl het college zoals elk jaar braaf toezegt om alle aanbevelingen op te volgen, blijkt een jaar later dat een aantal dingen niet gelukt is. Bij de kadernota hebben we afgesproken dat er een reorganisatie gaat plaatsvinden. De omvang van de formatie moet beperkt worden en er liggen ook oudere bezuinigingen. Ik denk dat het riskant is om af te spreken dat alle aanbevelingen worden overgenomen en dat ze over een jaar allemaal uitgevoerd zijn. Ik denk dat het verstandig is als er een betere bewaking komt van hoe de toezeggingen uitgevoerd worden en dat het college realistischer inschat welke aanbevelingen prioriteit moeten krijgen. We moeten elkaar niet voor de gek houden. Als er aanbevelingen zijn die niet op korte termijn uitgevoerd kunnen worden, moeten we het daarover hebben.

De heer REESKAMP: Voorzitter, mag ik daarop reageren? Dit zijn hele wijze woorden van de heer Moltmaker, maar ik verbaas me erover dat hij deze verstandige dingen de afgelopen vier jaar nooit heeft geuit. De discussie over de jaarrekening loopt toch dwars door alle politieke lijnen heen.

De heer MOLTMAKER: Ik ging er misschien van uit dat dit aan dovemans oren zou zijn gericht. Ik weet dat er nu een ander college zit en ik heb er meer vertrouwen in dat...

De REESKAMP: Maar u zat ook in de Rekenkamercommissie. Dus misschien interesseerde het u de vorige vier jaar niet zo.

De MOLTMAKER: Dat is niet waar. Ik heb ook gezegd dat er toen veel aanbevelingen gegenereerd werden door de accountant en de Rekenkamer. Ook toen werd er in deze raad over gediscussieerd. Ook toen zegde het college toe dat de aanbevelingen zouden worden uitgevoerd. Maar pas nu heb ik er vertrouwen in dat de afspraken ook daadwerkelijk nagekomen worden en dat we het open en bloot met elkaar bespreken als dat niet kan.

De heer REESKAMP: Waarom hebt u dat vertrouwen nu pas? Het bevreemdt mij, want de enige wethouder die van de VVD een motie van wantrouwen heeft gekregen, zit nu weer in het college. Ik snap het niet helemaal.

De heer MOLTMAKER: Er zit een ander college dan de afgelopen vier jaar. Er is ook een andere portefeuillehouder Financiën. En het belangrijkste is dat er een ander collegeakkoord ligt. Maar de verwachtingskloof waar het college zelf mee komt, moeten we zien te voorkomen. Als hij er al is, moeten we hem zien te dichten. Daarvoor is het van belang dat u de jaarcyclus op orde krijgt. Het is buitengewoon ergerlijk dat we nu de jaarrekening bespreken, terwijl we net de kadernota hebben vastgesteld. Die volgorde is

natuurlijk verkeerd om. De Rekenkamer heeft gezegd dat ze de volgende keer niet met haar werk begint voor de stukken er zijn. Ik wil de raad oproepen om daaraan toe te voegen dat wij de kadernota pas behandelen als de jaarrekening is vastgesteld. Dan weten we hoe het beleid gelopen is voor we lijnen uitzetten voor het volgend jaar. Als het college in staat is de rekening op tijd te presenteren, kunnen wij de lijnen doortrekken naar de begroting van het volgend jaar.

We willen kort stilstaan bij een aantal onderwerpen dat door de Rekenkamercommissie wordt genoemd en ons zorgen baart. Dat is ten eerste het financiële systeem. De Rekenkamer heeft geconstateerd dat One World niet in staat is om bepaalde gegevens van de juridische dienst te verwerken. Het college heeft gezegd dat dit mogelijk is, maar dat deze taken op het moment worden uitgevoerd met GWS. Ik heb niet nagezocht waar die afkorting voor staat. Het financieel systeem is destijds ingevoerd met een aantal haperingen. Eigenlijk is het alleen een middel om een goede financiële verantwoording te bereiken. Kan het college ons laten weten of dat doel inmiddels bereikt wordt? Al de techniek die eronder ligt, interesseert me niet zo veel. Mijn vraag is of het college van mening is dat One World op orde te krijgen is. Dat is namelijk een voorwaarde om de jaarcijfers op orde te krijgen.

De her REESKAMP: Voorzitter, ook daar wil ik op reageren. De heer Moltmaker zit al heel lang in de raad en daardoor is hij bijna medeverantwoordelijk. De aankoop van het gemeentelijk financieel systeem is meen ik ambtelijk voorbereid in de periode dat de heer Moltmaker wethouder was. Hij zegt dat de techniek hem niet zo veel kan schelen. Dan denk ik: “Verdikkie, had de wethouder zich toentertijd maar meer verdiept in de techniek.” Dan hadden we nu dit probleem niet gehad.

De heer MOLTKAMP: Ik kan die aantijging ontzenuwen. Het college en de wethouder waren destijds wel geïnteresseerd in de techniek, maar als raadslid ben ik dat niet. Daar hebben we het college voor ingehuurd. Daarom vraag ik het college of het ons met dit systeem van adequate gegevens kan voorzien. Als het college ja zegt, vertrouw ik erop dat dit zo is en als het college nee zegt, vertrouw ik erop dat het goed komt. Dat zou ik destijds van het college verwacht hebben en dat verwacht ik nog steeds van het college. Waar ik wel veel van verwacht, is het voornemen om tussentijds te gaan consolideren. Ik denk dat dit heel verstandig is. De richting om meer zerobased te begroten lijkt mij ook goed. Daarmee denk je meer na over de basis van je cijfers en plus je niet alleen je budget van vorig jaar op. Dan was er een aanbeveling van de Rekenkamer die het college volgens mij werk zal besparen en de raad wellicht ook. Er zal alleen worden verzelfstandigd als het iets oplevert. Als uit een quickscan blijkt dat verzelfstandiging er niet voor zorgt dat de doelen dichterbij komen, hoeft u die van ons niet verder te onderzoeken. Dit kan u wellicht veel werk besparen. Tot slot is er de informatiewaarde van de financiële stukken. De vorige sprekers hebben hier al iets over gezegd en de VVD sluit zich bij hen aan. Het is voor raadsleden belangrijk dat ze stukken aangeleverd krijgen waar ze iets mee kunnen. De Rekenkamer heeft de jaarrekening door geploeterd, zodat wij die niet allemaal hoeven te lezen. Maar ik denk dat een stuk als het meerjarenperspectief Grondexploitaties alleen maar zinvol is als je er een executive summary bij doet. In een of twee A4'tjes kan uitgelegd worden of we nog op schema liggen en of we nog binnen budget zijn. Fijnproevers kunnen dan het meerjarenperspectief als bijlage hanteren. Tot zover de vragen en opmerkingen over de jaarrekening. Ik heb geprobeerd mij te beperken en niet te ver de techniek in te duiken. Ik denk dat dit niet de bedoeling van deze beraadslagingen hoeft te zijn. Wij denken dat er veel aanbevelingen in het stuk staan waar het college mee aan de slag kan en ik wil graag

van het college weten hoe realistisch het is om te verwachten dat het dit allemaal waarmaakt.

De VOORZITTER: Dank u. We gaan naar de fractie van GroenLinks.

De heer MULDER: De heer De Ridder zei dat de jaarrekening niet een boek is dat je mee naar bed neemt. Ik neem ook wel eens een spannend boek mee naar bed en er is een overeenkomst: van beide boeken kan ik niet slapen. De jaarrekening is niet spannend, maar is voor mij op bepaalde punten wel ergerlijk. Voorzitter, het kan niet genoeg gezegd worden: heel veel dank aan de Rekenkamercommissie. Die heeft dit jaar onder erbarmelijke omstandigheden moeten werken. Dit jaar werkte de Rekenkamer voor het eerst met externe leden. Volgens mij is dit een belangrijke versterking die de slagkracht van de Rekenkamer zal vergroten. Dit is al te zien aan dit verslag, want dat is dikker dan de verslagen van de vier vorige jaren.

Voorzitter, de jaarrekening wordt dit jaar behandeld na de kadernota. We hebben het er in de commissie Bestuur al uitgebreid over gehad dat dit niet zo hoort. Want als je bij de jaarrekening constateert dat de reservepositie heel slecht is, hoor je bij de kadernota maatregelen te nemen. Die maatregelen hebben we deze keer al genomen en het heeft dus weinig zin meer om te constateren dat de reservepositie van de gemeente erbarmelijk is.

De jaarrekening heeft twee poten. Aan de ene kant de financiële poot. Daar gaat de accountant over. Die kijkt naar de getrouwheid en rechtmatigheid. Wij hanteren daarin bepaalde tolerantieniveaus: hoeveel fouten mogen er gemaakt worden voor de accountant aan de bel trekt? Ik constateer dat er de afgelopen jaren veel beroering was over die tolerantieniveaus. Gevraagd werd of met een marge van 0,5% de controle niet de verkeerde kant op gaat. Maar als ik de berichten lees, krijg ik het idee dat de rechtmatigheidscontrole en het tolerantieniveau van 0,5% vrij streng zijn. Haarlem is een jaar eerder met de rechtmatigheidscontrole begonnen dan de rest van het land. Ik heb het idee dat het goed gaat en ik kan de organisatie daarvoor een compliment geven. De accountant heeft een positieve verklaring afgegeven op getrouwheid en rechtmatigheid. Er wordt voldaan aan alle financiële regels, verordeningen, beleidsregels en gemeentelijke regels. Dat is dus in orde. Dat is volgens mij ook wat het college belangrijk vindt. Daarmee kom ik op de tweede poot, waar vooral de raad belang bij heeft. Dit is niet de jaarrekening maar het jaarverslag. In het jaarverslag zouden we moeten kunnen lezen wat er terechtgekomen is van het beleid dat de gemeente zich voorgenomen heeft bij de begroting. Dat is waar GroenLinks de meeste kritiek op heeft. Deze kritiek is niet nieuw, maar horen we al vele jaren. De heren Kaatee en Moltmaker spraken er al over. Elke keer komen dezelfde discussies terug, ook in de rapporten van de Rekenkamer. Ik kan me goed herinneren dat het al over de informatiewaarde ging toen de heer Kaatee jaren geleden voorzitter was. Toen ging het ook over de vertraging bij de jaarrekening en de aanbevelingenberg. Toen ik voorzitter van de commissie was, restte mij alleen de mogelijkheid om dit te herhalen. Nu hoor ik van mijnheer De Ridder dat dezelfde dingen nog steeds spelen. Dat brengt mij ertoe om me af te vragen of het college wel geïnteresseerd is in de beleidsmatige kant van de jaarrekening. De goedkeurende verklaring van de accountant is belangrijk. Die moet naar de provincie. Maar ik heb het idee dat het beleidsmatige deel, dat wij als raad belangrijk vinden, minder serieus genomen wordt. Als dit niet zo is, moet u dit maar zeggen in uw termijn en dan kan ik vragen wat u eraan gaat doen. Ik kan me nog goed herinneren dat wij jaren geleden als Rekenkamercommissie aan de raad vroegen of die de aanbevelingen overnam. Ja, zei de raad. Dan vroegen we het college of het die wilde opvolgen. Ja, zei het college. En aan

het eind van het jaar bleek dat dit maar zeer ten dele gebeurd was. Dit bleef zo tot een jaar geleden. Toen veranderde er iets. De raad nam alle aanbevelingen over, maar bij de verslaglegging bleek dat een aantal aanbevelingen niet was overgenomen. Ik heb daar in gesprekken best positief op gereageerd. De heer Moltmaker zei ook al dat als er discussie over de aanbevelingen is, die gevoerd moet worden. Laten we afstappen van het vaste stramien dat de raad de aanbevelingen van de raad overneemt, dat het college zegt dat het ze zal uitvoeren en dat niet doet zonder in discussie te treden. Bij de jaarrekening 2004 werd gezegd dat het college verslag zou doen in de bestuursrapportages en dat die besproken zouden worden in de commissie CMC. Dat dit niet gebeurd is, vindt ik ernstig. Dus we zijn nog steeds niet op de goede weg met de aanbevelingen. Ditzelfde geldt voor de vertraging en informatiewaarde. Als wij niet kunnen zien wat er van het beleid terechtkomt, kan niet verwacht worden dat de raad veel interesse heeft voor de jaarrekening. We kunnen er dan niks mee. We blijven er op hameren dat de informatiewaarde beter moet, maar dat is pas de eerste stap. Pas als die in orde is, kun je als raad beoordelen hoe je vindt dat het beleid gevoerd is. Mijnheer Kaatee noemde daarbij een aantal voorbeelden. Ik zal dit niet verder doen. Voorzitter, ik ondersteun de kritiek op het MPG van de heren Moltmaker en Kaatee. Wat stellen we hiermee eigenlijk vast?

Om het geheel af te ronden, dienen wij twee moties in. Eén motie vraagt om een auditcommissie. Die zou gedurende het jaar moeten functioneren als een soort geformaliseerd overleg om beter de vinger aan de pols te houden bij de totstandkoming van de jaarrekening.

Motie 1, auditcommissie Jaarrekening

“De raad van de gemeente Haarlem, bijeen op 12 juli 2006 sprekend over de jaarrekening 2005,

Overwegende:

- dat de accountant van de gemeente Haarlem bij de controle van de jaarrekening wordt aangestuurd door de raad;
- dat het proces van opstellen en vaststellen van de jaarrekening de laatste jaren gepaard gaat met vertragingen;
- dat de verbetering van de informatiewaarde van de jaarrekening al jaren een aandachtspunt is van de RKC;
- dat de opvolging en uitvoering van aanbevelingen naar aanleiding van de jaarrekening niet of te traag worden uitgevoerd;

In aanmerking nemende:

2. dat de instelling van een auditcommissie Jaarrekening de mogelijkheid biedt tot gestructureerd en geformaliseerd overleg tussen raad, college en RKC over de totstandkoming van de jaarrekening;
3. dat een dergelijke auditcommissie in staat is om ook aan de voorkant van het proces van totstandkoming van de jaarrekening sturing te geven;

Spreekt uit dat het wenselijk is dat er een auditcommissie wordt opgericht en verzoekt de RKC hiertoe initiatieven te ontwikkelen;

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening: de heer Mulder (GroenLinks)”

Ten slotte heb ik een motie die vraagt om een werkconferentie over de informatiestroom. De raadsleden worden gebombardeerd met een onnoemelijke hoeveelheid stukken. Het is maar zeer de vraag of die stukken allemaal relevant en wenselijk zijn. We kunnen aan het college vragen om minder stukken, maar ik vind dat wij onszelf af moeten vragen welke informatie we zouden willen hebben. De motie roept op om de Rekenkamercommissie te vragen om hier onderzoek naar te doen.

Motie 2, werkconferentie informatiestroom

“De raad van de gemeente Haarlem, bijeen op 12 juli 2006 sprekend over de jaarrekening 2005,

Overwegende:

- dat de raad efficiënter en korter wil vergaderen;
- dat raadsleden vanwege hun kaderstellende en controlerende rol overstelpt worden met stukken;
- dat B en W een stukkenstroom in stand houden op grond van de actieve en passieve informatieplicht;
- dat veel informatie niet altijd relevante informatie hoeft te zijn;
- dat het goed is dat de raad zich zelf bezint over nut en noodzaak van allerlei informatiestromen;
- dat de Rekenkamercommissie (RKC) als instrument van en voor de raad hierin een rol kan spelen;

Spreekt uit dat het wenselijk is om een werkconferentie informatiestroom te organiseren waarin de raad, de RKC en het college deelnemen met als doel de efficiëntie en effectiviteit van informatie te bespreken;

En verzoekt de RKC het benodigde vooronderzoek te verrichten en het initiatief te nemen tot een werkconferentie;

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening: de heer Mulder (GroenLinks)”

De VOORZITTER: Hartelijk dank voor uw bijdrage. Ik open het debat.

De heer ELBERS: Hoe minder informatie u krijgt, hoe beter het voor het college is. Ik wil juist alle informatie krijgen.

De heer MULDER: Daarom moeten we zelf bepalen welke informatie we wel en niet willen hebben. Dat is de crux.

De heer DE RIDDER: Als ik mij in de discussie mag mengen, mijnheer Elbers. Veel rapporten aanleveren is vaak ook een manier om informatie te verbergen.

De heer ELBERS: Dat is waar. Misinformatie heet dat.

De heer MULDER: Ik sprak bij de barbecue een ambtenaar. Ik zal zijn of haar naam niet noemen. Die zei: “Jullie krijgen als raad eigenlijk heel veel non-informatie. Het zou beter zijn om de informatie te scheiden en je te richten op relevante informatie.” Dat is de

bedoeling van deze motie. Ik denk dat dit ook bij de Rekenkamer in goede aarde zal vallen. Dit geldt ook voor de motie over de auditcommissie.

De VOORZITTER: Ik moet u afkappen, want dit wordt een verlenging van uw termijn. We gaan naar het CDA.

De heer CATSMAN: Allereerst onze complimenten voor het geduld van de Rekenkamercommissie en de inzet van de ambtelijke ondersteuning. De voorbereiding liep niet zonder problemen. Wethouder Van Velzen maakte in de commissie Bestuur een interessante opmerking toen hij zei dat vertraging ook te wijten was aan het feit dat de betrokken ambtenaren niet op één locatie zaten. Maar dit terzijde.

Wethouder VAN VELZEN: Dat heb ik niet gezegd.

De heer CATSMAN: En of u dat gezegd hebt. Zoiets onthoud ik. De Rekenkamercommissie heeft zich de laatste jaren ontwikkeld tot een politiek neutraal en gezaghebbend orgaan. Het is wellicht het belangrijkste instrument van de raad om de financiële zaken zo transparant mogelijk te maken. Dat raakt op veel punten aan het budget- en controlerecht van de raad. En dat zijn zeker niet de geringste raadsbevoegdheden. Wij kunnen ons niet herinneren dat de raad aanbevelingen van de Rekenkamercommissie naast zich heeft neergelegd. Het CDA kan niet nalaten een verband te leggen met de verklaring van rechtmatigheid en getrouwheid die Haarlem voor de derde achtereenvolgende keer gekregen heeft. De gemeente werd op de tenen gehouden door een kritische Rekenkamercommissie. We kunnen ons daarom niet voorstellen dat de raad aanbevelingen terzijde zou schuiven, omdat het college bezig is met een reorganisatie. Dan belandt de Rekenkamercommissie in een politiek krachtenspel en dat moeten we voorkomen. We hebben een gezamenlijk doel. Het is ook opmerkelijk dat het college het advies van de Rekenkamercommissie over het onderhoud van de begraafplaatsen niet opvolgt vanwege een politiek akkoord. Het CDA herhaalt de opmerking die we ook al bij de kadernota maakten. In zijn reactie verwijst het college regelmatig naar de bezuinigingen op het ambtelijk apparaat. Maar voor ons kan alleen de inhoud leidend zijn, niet de bezuinigingen. Politieke neutraliteit is ook voor de Rekenkamercommissie een dans op het slappe koord, gezien de opmerkingen over verzelfstandigingen. Daarover liggen raadsbesluiten en voorwaarden. Dat de Rekenkamercommissie nu al opmerkingen maakt over deze vastgelegde route verbaast het CDA. We horen hierover graag een toelichting van de voorzitter van de Rekenkamercommissie. We vragen ook een reactie van de commissie op pagina 10 van de reactie van het college. Daar wordt gesproken over de mogelijke gevolgen van de opmerkingen van de Rekenkamercommissie voor de motivatie van het personeel. Voorzitter, in de commissie Bestuur kregen we geen duidelijk antwoord op de vraag of de vertraging van de aanlevering tot extra kosten voor bijvoorbeeld ambtelijke inzet en de accountant heeft geleid. We herhalen de vraag bij dezen. Evenmin kregen wij voldoende duidelijkheid over de afwikkeling van de afspraken over het Coornhert. De huidige afspraken zijn wat ons betreft duidelijk: veertig jaar afbetalen is veertig jaar afbetalen. Op die voorwaarde ging het CDA vier jaar geleden akkoord. Ronduit geschrokken zijn we van de passage bovenaan pagina 4 van de reactie van het college op de aanbeveling van Ernst & Young. Daar zegt het college dat een rechtstreekse relatie tussen ingezette middelen en opgetreden maatschappelijke effecten zelden te leggen is. De politieke moed zou je in de schoenen zakken. Waar blijven we dan met de verantwoording? Een laatste opmerking. Over dienstverlening aan ondernemers vinden we amper iets terug. Volgend jaar meer graag.

Voorzitter, bijna waren we in de verleiding om iedere aanbeveling van de accountant of de Rekenkamercommissie die het college negeert via een motie van een raadsuitspraak te voorzien en daarmee onze traditie van de kadernota voort te zetten. We zullen u dit niet aandoen. Afhankelijk van de reactie van het college houden we één motie in beraad. Gewoon overnemen, de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. En met name de laatste.

De VOORZITTER: Dank u wel, we gaan naar de fractie van D66.

De heer REESKAMP: Ook D66 wil zijn waardering uitspreken voor het werk van de Rekenkamercommissie. Ik heb er tot mijn genoegen en lering anderhalf tot twee jaar in gezeten en ik weet hoeveel werk er in gaat zitten op tijden dat raadsleden ook met andere dingen te maken hebben. Voorzitter, de Rekenkamercommissie concludeert in haar uitstekende verslag dat ze heeft geprobeerd om een goed beeld te krijgen van de jaarstukken. In het verslag staat niet met zoveel woorden of de Rekenkamercommissie daarin is geslaagd. Maar aangezien het aantal punten van kritiek groot is, gaan we ervan uit dat ze door de bomen het bos heeft kunnen zien. Zoals eerdere sprekers zeiden, is de kritiek van de Rekenkamercommissie bijna een déjà vu. Veel van de bijdragen zouden met Ctrl+c en Ctrl+v in het verslag geplakt kunnen worden. Maar dit hoort erbij. De kritiek van de Rekenkamercommissie is niet mals. Afgezien van de complimenten voor het cijfermatige deel komt het er eigenlijk op neer dat de jaarrekening de raad niet voldoende informeert over de doelmatige inzet van middelen. Op dat punt schiet de jaarrekening echt tekort.

Voorzitter, het is bijna niet te doen om binnen vijf minuten te adviseren over vier nota's. Ik wil toch iets kwijt over de reactie van het college op de opmerking van de Rekenkamercommissie over de verbeterprestaties van de afdeling Vastgoed. Het college reageert als volgt: "De paragraaf is gestoeld op objectief vast te stellen feitelijkheden, terwijl door de Rekenkamercommissie anders wordt gesuggereerd." Voor de goede orde: die paragraaf is door het college opgesteld. "Het blijven kwalificeren van de prestaties op deze wijze komt de motivatie van het personeel voor nog te leveren inspanningen voor verdere verbeteringen niet ten goede." Ik vind dat het college heel voorzichtig moet omgaan met dit soort uitlatingen. Wij doen als raad, ik zeg het even huiselijk, gewoon ons werk. We hebben de Rekenkamercommissie gemandateerd om dat werk voor ons uit te voeren en we zouden het vervelend vinden als er een menselijke muur tussen de Rekenkamercommissie en het apparaat komt. Ik zou graag willen weten wat het college daarvan vindt. Voorzitter, nog wat vragen. Onderdeel van de jaarrekening is de balans. Die staat erin, maar wij kunnen niet vaststellen of het jaarresultaat gelijk is aan de balans van 2004 minus de balans van 2005 – of andersom; dat maakt niet uit. Ik haal dit eruit, omdat een accountant in het midden van het land daar jaar in jaar uit opmerkingen over heeft gemaakt. Over de afgelopen vijf jaar zijn de verschillen tussen de jaarresultaten en de balans ongeveer 15 miljoen euro.

Voorzitter, wij hebben twee moties en dat zijn moties voor het geheugen van de raad. Ze zijn ondertekend door alle partijen aan deze kant van de tafel – de oppositie, maar wij nodigen de coalitiepartijen natuurlijk uit om mee te stemmen. Eén motie gaat over het gemeentelijk financieel systeem. Het college zegt toe dat het dit najaar met een nota komt over hoe het hiermee omgaat. De motie stelt voor om dit te vervroegen tot onmiddellijk na het reces. De toezeggingen dateren van eind 2004 van de toenmalige wethouder Divendal.

Motie 3, One World

“De raad van de gemeente Haarlem, in vergadering bijeen op woensdag 12 juli 2006,

Constaterende:

- dat het in 2002 aangeschafte gemeentelijk financieel systeem One World, hoewel destijds het duurste systeem, van meet af aan niet goed inzetbaar is gebleken;
- dat de implementatie nog steeds niet volledig rond is, waarbij de vraag is of dat moment ooit bereikt zal worden;
- dat het systeem in aanschaf, externe begeleiding door onder andere PricewaterhouseCoopers, extra kosten door de accountant en externe krachten vele miljoenen gekost heeft, waarbij de doelmatigheid niet meer controleerbaar is;

Overwegende:

- dat reeds bij het bespreken van de jaarrekening 2003 deze tekortkomingen werden gemeld;
- dat er binnen de ambtelijke organisatie al enkele jaren geluiden zijn dat een 'platter' boekhoudkundig systeem goedkoper en doelmatiger zou zijn geweest;
- dat het college (beter laat dan nooit) voor het eerst in vier jaar stelt: “Het systeem [...] is zeer complex in toepassing en gebruik. We zijn van mening dat de complexiteit van het systeem in relatie tot de organisatie een optimale benutting in de weg staat. In het najaar zal een notitie met opties worden voorgelegd”;
- dat wethouder Divendal de commissie CMC op 10 december 2004 reeds heeft toegezegd een inventarisatie te maken van de kosten die samenhangen met One World;

Besluit dat de toegezegde notitie om ‘alle opties te bekijken’ zo spoedig mogelijk na het reces aan de raad moet worden voorgelegd en niet te wachten tot ‘het najaar’, daarin meenemend de toezegging van 10 december 2004;

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening: de heer Reeskamp (D66), de heer Mulder (GroenLinks), de heer De Vries (Partij Spaarnestad), de heer Vrugt (Axielijst), de heer Bawits (Ouderenpartij), de heer Catsman (CDA), de heer Vreugdenhil (ChristenUnie/SGP)”

De andere motie gaat over functioneringsgesprekken. Met name Ali Oass van GroenLinks heeft jarenlang gezeurd om die netjes over het jaar te spreiden. Wethouder Barnhoorn heeft hierover toezeggingen gedaan. Ook nu lezen wij in het verslag dat dit niet gebeurt en wij vinden dat we dit het beste kunnen aankaarten via een motie.

Motie 4, functioneringsgesprekken

“De raad van de gemeente Haarlem, in vergadering bijeen op woensdag 12 juli 2006,

Constaterende:

- dat de raad reeds acht jaar bijna onafgebroken het belang van tijdig houden van functionerings- en beoordelingsgesprekken onderstreept (onder andere de fracties van GroenLinks en D66);
- dat de Rekenkamercommissie bij diverse sectoren (onder andere MO en SB) constateert dat deze gesprekken niet of veel te laat plaatsvinden;

Overwegende:

- dat het statistisch verband tussen een hoog ziekteverzuim en een gebrekkig beleid op het gebied van functioneringsgesprekken voldoende is aangetoond;
- dat de bij diverse sectoren ingesleten gewoonte om aan het eind van het jaar vooral de feestmaand december vol te plannen met functioneringsgesprekken niet voldoende blijkt geeft van ‘de mens centraal stellen’;

Besluit:

- dat voor 1 oktober 2006 50% van alle in 2006 te voeren functionerings- en beoordelingsgesprekken zal hebben plaatsgevonden;
- dat voortaan in de bestuursrapportages controleerbaar melding gemaakt moet worden van het aantal gehouden functioneringsgesprekken;

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening: de heer Reeskamp (D66), de heer Mulder (GroenLinks), de heer De Vries (Partij Spaarnestad), de heer Vrugt (Axielijst), de heer Bawits (Ouderenpartij), de heer Catsman (CDA), de heer Vreugdenhil (ChristenUnie/SGP)”

De VOORZITTER: Dank u. De Axielijst.

De heer VRUGT: Wij zijn nieuw en ik geef in alle openheid toe dat wij dit soort rapporten in de korte tijd die ervoor staat niet doorgronden. De Rekenkamercommissie stelt terecht dat zij het niet meer zal accepteren als de stukken volgend jaar weer zo laat binnenkomen. Want, aansluitend op de heren Moltmaker en Mulder, de volgorde is natuurlijk niet logisch. We hebben vorige week onze wensenlijstjes neer kunnen leggen bij het huidige college. En in deze dikke rapporten kunnen we lezen wat er tot nu toe allemaal mis was. Maar, zoals mijn al lang geleden overleden opa zei: “Ze dronken een glas, ze deden een plas en alles bleef zoals het was.” Misschien is dat dit jaar wel weer zo. We staan er financieel slecht voor en elke fractie heeft een wensenlijstje – wij ook, maar misschien maken wij het het ambtelijk apparaat moeilijk als we via het college steeds vragen om nota's en rapporten. Wij zijn ervoor om op te roepen over te gaan tot werk. De nota's en rapporten zijn toch onleesbaar, in ieder geval voor de raad. Je kunt er meestal te weinig mee.

Dan onze opmerkingen over de paar pagina's die we hebben kunnen doorgronden. Het is jammer dat op pagina 122 geen buffer is opgenomen voor de afrekening van de exploitatiesubsidies voor de culturele en onderwijs- en sportinstellingen. Volgens mij is iedereen het erover eens dat we hier een enorm probleem zullen krijgen. In het verlengde van het verhaal van mevrouw Gesthuizen over Work First wil ik een lans breken voor de huidige ID'ers. Die staan niet in de risicoparagraaf, maar we moeten wel constateren dat het een risico is als iedereen in een reïntegratietraject moet. Daar zijn grote maatschappelijke kosten mee gemoeid. Menig instelling gaat over de kop en dat heeft op lange termijn veel gevolgen. De mensen zelf komen weer in de bijstand, want wij hebben weinig vertrouwen in de reïntegratietrajecten. Tot slot, in navolging van het gedicht dat de heer Van Velzen voorlas bij de behandeling van de kadernota, hoop ik dat het college geen euro's zal zien vallen. Hopelijk gaat het de komende jaren gewoon beter.

De VOORZITTER: De heer De Vries, Partij Spaarnestad.

De heer DE VRIES: Rekenkamer, hartelijk dank voor de zeer duidelijke aanbevelingen. Ik had hier graag aan mee willen schrijven, maar toen de Rekenkamer werd

12 juli 2006

571

samengesteld, bleek overduidelijk dat ik helaas nog niet kan tippen aan de kwaliteiten van de heer Vreugdenhil. Het college geeft aan dat het de aanbevelingen van de Rekenkamer zal opvolgen. Dat mogen wij hopen en geloven, maar zoals de voorzitter van de Rekenkamer al zei, is het de plicht van de raad om dit te controleren. Wij van Partij Spaarnestad zullen dit doen. Wij constateren verder dat de accountant Ernst & Young de jaarrekening heeft goedgekeurd. Die constateerde onder andere een aantal positieve ontwikkelingen, maar ook dat een aantal onderdelen in de bedrijfsvoering zouden moeten verbeteren. In dat licht heb ik een vraag aan de wethouder van Financiën, temeer daar hij deel heeft genomen aan de vastgoedenquête. Wij van Spaarnestad betreuren het dat wij in de jaarrekening niets terugzien van de duidelijke aanbevelingen die uit deze enquête kwamen. Misschien kunt u dit toelichten, mijnheer de wethouder. Mij rest te zeggen dat wij het college kritisch zullen blijven volgen. De financiële situatie is zeer zorgelijk. De reserves zijn te mager. Desondanks gaan er weer grote projecten van start. Wij vinden dat een zeer zorgelijke situatie.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Bawits, wilt u het woord voeren namens de Ouderenpartij?

De heer BAWITS: Ja. Ook voor ons is dit abracadabra. We zijn niet verder gekomen dan de inleiding, maar we vinden het een prachtig stuk werk.

De heer DE RIDDER: Dat was voor ons ook een maand lang het geval.

De heer BAWITS: De Ouderenpartij maakt zich zorgen over de algemene reserve die is geslonken tot 4,5 miljoen euro. Zoals de heer Mulder van GroenLinks verwoordde, wordt de jaarrekening beoordeeld op beleid van gisteren dat inherent is aan het beleid van morgen. In de periode van het beleid van gisteren waren wij er helaas niet. Maar met belangstelling hebben wij het verslag van de Rekenkamercommissie gelezen. Ook de Ouderenpartij wil de commissie hartelijk bedanken en onze complimenten geven voor haar uitstekende verslag. Wij gaan ervan uit dat de raad het college zal opdragen de aanbevelingen van de RKC over te nemen en uit te voeren.

De VOORZITTER: Dank u. ChristenUnie/SGP. de heer Vreugdenhil.

De heer VREUGDENHIL: Voorzitter, ook onze dank aan de voorzitter van de Rekenkamer, de secretaris en de interne en externe leden. Maar ook aan de ambtenaren en het college. Het was eigenlijk een collectieve krachtsinspanning waarbij we allemaal zijn ingeschakeld. We laten maar in het midden hoe het is gekomen dat alles zo vertraagd is. De reserves zijn te laag en de risico's te groot. De begraafplaatsen, precario, bruggen, realisatie van de bezuinigingen: het zijn allemaal tegenvallers met risico's. Bij de kadernota hebben wij al gezegd dat de belastingcapaciteit optimaal benut zou moeten worden. We hebben hier ook voorstellen voor ingediend. Optimalisatie van grondexploitaties is genoemd door eerdere sprekers: lukt die en blijven we op de hoogte? De aanbevelingen van de accountant en de Rekenkamer kunnen we het beste ongewijzigd overnemen. We hebben een aantal vragen over de late oplevering van de stukken. De wethouder heeft gezegd dat het niet ligt aan de kwaliteit en kwantiteit van het personeel. Het ligt ook niet aan de ICT. Maar toch lukken de koppeling tussen het personeel en de ICT, en de aansturing niet helemaal. Graag een uitleg van de wethouder over de maatregelen die dit voor 2007 perfect zullen maken. De juridische controle in een aantal sectoren is mager. Er wordt incidenteel een beroep gedaan op toevallig aanwezige juristen of andere deskundigen. We willen dat versterken. Kunnen de meerkosten van de accountant voorkomen worden door meer ambtenaren aan te stellen of andere

deskundigen in te huren die lagere prijzen vragen? Ik wil daarbij de opmerking maken dat de vacaturestop die is ingevoerd op basis van een motie van ons, D66, PvdA en een aantal andere partijen, geen wet van Meden en Perzen is als aantoonbaar is dat er knelpunten zitten in het personeelsbeleid. Er is ruimte om daar iets aan te doen. Het risicomanagement moet verder worden aangescherpt. Dat is niet alleen een kwestie van de cijfers bijhouden en de ontwikkelingen volgen. Er moet ook een klimaat geschapen worden waarin ambtenaren in alle openheid en vrijheid kunnen aangeven dat er meer risico's aan bepaalde onderwerpen zitten dan het college vermoedt of dan zichtbaar is. Als dit wordt verbeterd, kunnen we een bijdrage leveren aan de vermindering van de tekorten. Ten slotte sluiten wij ons graag aan bij de motie van de heer Mulder die zegt dat een voortdurende audit een bijdrage kan leveren aan het bewaken van het verbeteringsproces. Ik sluit me ook aan bij wat de heren Kaatee en De Ridder hebben gezegd: er moet iets verbeterd worden en we moeten erop letten dat die verbetering leidt tot een continue lijn naar boven. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u. Dames en heren, dit was de eerste termijn van de raad. Ik wil het presidium vragen om bij elkaar te komen en te bekijken hoe we de tweede termijn aanpakken.

De VOORZITTER schorst de vergadering.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Ik meld dat het presidium besproken heeft of de debattijd versleuteld moet worden over de fracties, zodat er meer tijd is voor de tweede termijn. Het presidium is van mening dat we dit niet moeten doen. Ik hoop dat u zich daarin kunt schikken.

De heer REESKAMP: Mag ik daarop reageren?

De VOORZITTER: Ik denk niet dat we hierover moeten discussiëren.

De heer REESKAMP: Dat denk ik wel, want dit is een bevoegdheid van in eerste instantie het presidium, vervolgens de voorzitter en uiteindelijk de raad. Als wij daarover willen discussiëren, dan doen wij dat.

De VOORZITTER: Oké, maar ik verzoek u om te volgen wat het presidium hierover afgesproken heeft.

De heer REESKAMP: Dat lijkt mij niet verstandig. Wij debatteren hier over een van de belangrijkste financiële stukken van de cyclus. Het gaat om het vaststellen van een jaarrekening die vier keer de gemeentelijke begroting van Heemskerk bedraagt. Laten we de tijd nemen. Als mensen in de tweede termijn een extra minuutje nodig hebben, kunt u dat als voorzitter geven, het presidium gehoord hebbende.

De VOORZITTER: Zeker. Een enkel minuutje of een enkele opmerking is geen enkel probleem. Maar ik wil niet de totale debattijd versleutelen. Mijnheer Mulder?

De heer MULDER: Ik ben het met D66 eens dat het moet kunnen als leden van de raad een korte termijn wensen. Met in achtneming van de wensen voor korthed en respect voor het presidium. Het hoort bij het werk van de raad dat er een tweede termijn is.

De VOORZITTER: Daar staat tegenover dat de raadsleden de discipline moeten hebben om hun spreektijd netjes over de termijnen verdelen.

De heer ELBERS: In de vorige periode heb ik gemerkt hoe moeilijk het is als je weinig spreektijd hebt. Ik pleit er daarom voor om de voordeelregel zo veel mogelijk toe te passen.

De VOORZITTER: Ik ken de voordeelregel niet, maar laten we het erop houden dat een enkele opmerking of enkele vragen kunnen. U moet het dan doen met één tot twee minuten.

De heer MOLTMAKER: Wij steunen dat van harte. Ik denk dat we in de gaten moeten houden dat we de spreektijden niet voor niets hebben afgesproken. Ik zou iedereen willen aanraden om zich hierop voor te bereiden en de tijd over twee termijnen te spreiden. Als we dat nu te ruimhartig loslaten, denk ik dat dit niet goed is voor de vergaderdiscipline.

De VOORZITTER: Inderdaad. Een hele korte opmerking, mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Een hele korte opmerking aan het presidium. Het is geen rekenom dat men precies op dit aantal minuten is uitgekomen.

De VOORZITTER: De heer Vreugdenhil?

De heer VREUGDENHIL: Ik wil iets opmerken dat bij de verdeling van de spreektijden volgens mij onvoldoende uit de verf komt. Vroeger werd het voorlezen en indienen van moties niet gerekend tot de spreektijd, nu wel. Als je één motie voorleest, ben je al door je spreektijd heen. Dat kan nooit de bedoeling van de raad geweest zijn.

De VOORZITTER: Goed, de afspraak is helder. Er zijn een paar vragen gesteld aan de voorzitter van de Rekenkamercommissie. Ik stel voor dat we die eerst behandelen. Mijnheer De Ridder?

De heer DE RIDDER: Voorzitter, dank u wel. De Rekenkamercommissie is het helemaal eens met de opmerking die mijnheer Moltmaker maakte over de haalbaarheid van aanbevelingen. Dit heeft namelijk te maken met de effectiviteit van de aanbevelingen. Je wilt dingen aanraden die realiseerbaar zijn. De heer Catsman zei dat de Rekenkamer moet oppassen met politiek. Dat doen wij zeker, want wij willen een orgaan blijven van de hele raad. De opmerking over verzelfstandiging is neutraal bedoeld. Als de raad zich als doel stelt dat daarmee bezuinigingen worden gerealiseerd, moet dat doel in de gaten gehouden worden. Dat is de enige reden waarom ik die opmerking gemaakt heb. Ook omdat wij vinden dat bezuinigingen die afgesproken worden, moeten worden gerealiseerd. De heer Catsman maakt ook een opmerking over Vastgoed. Ik heb me in eerste termijn daarover eigenlijk niet willen uitlaten. Wij hebben als Rekenkamer het idee dat we een ordentelijk gesprek hebben gehad met de ambtenaar van Vastgoed. Ik heb daar geen muur in geproefd. Ik had ook het gevoel dat de ambtenaren waar wij mee spraken zich iets konden voorstellen bij onze opmerking. Dus ik zal me beperken tot de opmerking dat de reactie van het college ons ook een beetje verbaast. Wij kunnen ons zeker iets voorstellen bij de twee moties van GroenLinks. Zonder overleg met de andere leden kan ik stellen dat we het hierover gehad hebben. Daar moet wel bij aangetekend worden dat de Rekenkamercommissie na moet denken over de vorm die dit zou moeten krijgen. De moties van D66 zijn niet gericht aan de Rekenkamer en daarom heb ik er als commissievoorzitter geen mening over.

De VOORZITTER: Dank u. Dan gaan we nu door met de beantwoording van het college.

Wethouder VAN VELZEN: Allereerst in het algemeen. Dit college was niet blij met de manier waarop de jaarrekening tot stand gekomen is. Niet alleen omdat het de informatie niet op tijd kon geven aan de raad en de Rekenkamer, maar ook omdat we zelf geconfronteerd werden met een opeenstapeling van werk. Dan loopt het risico op het maken van fouten op en die moet je weer corrigeren.

Ik vat een paar zaken samen. De Rekenkamercommissie noemde dat vier kapstokken. Komt ons geld terecht waar we het voor uitgetrokken hebben? Hoe kunnen we vinden dat dit zo is? Sommige fracties noemen dit doelmatigheid. U hebt het over ons systeem One World en laat ik daarmee beginnen. Dit college zegt u toe om in het najaar – maar niet eerder dan begin november – te komen met een rapportage over wat er precies met One World aan de hand is. We zouden binnen twee weken kunnen opschrijven wat er aan de hand is, maar we kunnen niet binnen twee weken opschrijven wat we eraan kunnen doen. Ik denk dat het laatste veel belangrijker is en daarom zal die rapportage begin november komen. Als we het systeem kunnen verbeteren, zullen we dat doen. En als dit niet kan of we vermoeden dat verbeteringen volgend jaar leiden tot dezelfde vraagtekens, staan we voor de keuze. Aan het systeem op zich mankeert niets. Zoals gebruikelijk zit er spanning tussen het systeem en de mensen die ermee moeten werken. Dit is niets nieuws in automatiseringsland. Mijn tweede punt gaat over het opvolgen van de aanbevelingen van de accountant en de Rekenkamercommissie en dus de gemeenteraad.

De heer REESKAMP: Burgemeester, mag ik even interrumpen over het systeem? In de beantwoording van het college staat letterlijk: “We zijn van mening dat de complexiteit van het systeem in relatie tot de organisatie een optimale benutting in de weg staat.” Dan denk ik dat het systeem dus niet werkt. Dat vind ik sterker dan wat de wethouder nu formuleert.

Wethouder VAN VELZEN: Het systeem werkt wel, maar de mensen die ermee moeten werken, kunnen er niet optimaal mee omgaan. Of het systeem werkt niet en de mensen kunnen er wel optimaal mee omgaan. Ik zou niet weten wat de discrepantie is tussen wat er opgeschreven staat en wat ik zeg. Laat ik vaststellen dat ik het eenvoudiger probeer uit te drukken dan het opgeschreven staat, maar het is zoals het is. Daarom pleit ik ervoor om ons de gelegenheid te geven u te vertellen wat we eraan gaan doen. Ik zal het probleem iets verder uitdiepen. Het CDA zei dat het probleem bij het maken van de jaarrekening is dat de ambtenaren gehuisvest zijn op verschillende locaties. Ik heb dat niet gezegd. Ik heb het volgende gezegd: het probleem bij het maken van de jaarrekening is dat wij een sectorenmodel hebben. Die sectoren hebben hun eigen financiële administratie en werken hun eigen financiële verantwoordelijkheid af. Die resultaten moeten worden samengevoegd. Die samenvoeging sluit niet naadloos aan en dus ontstaat er handwerk. Dat heeft dus niets te maken met de locatie. Want zelfs, ik zal u maar helpen, als iedereen op één locatie van 25.000 m² zou zitten, werkt de ene ambtenaar nog steeds op afdeling 1 en de andere op afdeling 3. Daaropvolgend was er een vraag van de heer Vreugdenhil. Hij constateert dat we extra kosten hebben gemaakt om de accountant een deel van het werk te laten doen en dat er extra kosten zijn gemaakt voor extra intern werk. Dat klopt allebei. De interne kosten zijn kosten van mensen die er zijn. Ik kan u niet vertellen hoeveel uren dat zijn en dat kan ik vanavond ook niet uitzoeken. De accountant heeft inderdaad meer kosten gemaakt dan begroot. Op dit moment weet ik formeel niet hoeveel de kosten van de accountant zijn. Er suizen getallen door de gangen, maar daar kan ik hier niets mee. De

heer Vreugdenhil vraagt of deze problemen beperkt of voorkomen zouden kunnen worden door het inhuren van extra mensen of andere deskundigen. Het antwoord is nee, want het bedrag waarover ik beschik is zo klein dat ik het amper kan omrekenen in het aantal fte's in de organisatie.

De heer MULDER: Ik kan me herinneren dat het vorige college naar aanleiding van de meerkosten van de accountant een soort oekaze heeft uitgedaan dat sectoren toestemming moeten vragen aan de Concernstaf als zij de accountant willen inzetten voor extra werkzaamheden. Dat betekent dus dat de wethouder Financiën daar vanaf moet weten.

Wethouder VAN VELZEN: Ik heb het over de algemene accountantskosten. Ik heb het niet over de accountantskosten toegedeeld aan sectoren.

De heer MULDER: We hebben het wel over hetzelfde, namelijk meerkosten bij het opstellen van de jaarrekening.

De heer DE RIDDER: Wij waren natuurlijk ook nieuwsgierig naar de meerkosten. We hebben de accountant hiernaar gevraagd en die heeft ons toestemming gegeven om als de raad er naar vroeg, te melden dat het gaat om ongeveer 40.000 euro meerkosten.

De heer REESKAMP: Ik heb een principieel punt aan te vullen. De accountant werkt in opdracht van de raad. Het is onze accountant. We hebben gezegd dat het goed is om een demarcatie aan te brengen tussen het bijspijkerwerk en het normale werk. In sessies met de Rekenkamercommissie heeft de accountant wel eens gezegd dat de ambtenaren soms zo met de handen in het haar zitten dat de accountant hen helpt met het intikken, om het maar eens huiselijk te zeggen.

Wethouder VAN VELZEN: Ja, het is uw accountant. Dus misschien moet ik de rekening ook maar naar de raad sturen. We hebben overigens voor het derde jaar een goedkeurende verklaring. Ik zal daar verder niet op ingaan, want dan zouden we beschuldigd kunnen worden van juichstemmingen. Overigens wil ik hier wel aan toevoegen dat wij onder controle staan van de provincie en volgens mijn informatie zou de provincie graag eenzelfde goedkeurende verklaring krijgen als wij hebben. Om maar aan te geven hoe de verhoudingen ongeveer liggen. Ik ga door met het onderwerp personeelsbeleid. Dit wordt gemakshalve bij de jaarrekening meegenomen, wat zijn eigen problemen geeft. Er ligt een motie over functioneringsgesprekken. Ik ben het met u eens dat functioneringsgesprekken belangrijk zijn voor de mensen die hier werken. Ik zal u helpen zonder de motie over te nemen. Functioneringsgesprekken worden voor mensen des te belangrijker op het moment dat je aan de vooravond staat van een reorganisatie. U kunt daarom van mij aannemen dat dit de volle aandacht van het college heeft en dat het uw aansporing niet nodig heeft. Functioneringsgesprekken moeten plaatsvinden, maar met de volgende kanttekening: er zijn omstandigheden waarin functioneringsgesprekken met mensen die jarenlang in dezelfde soort functie zitten, weinig zin hebben. Ik kan u ook geen toezegging doen over de datum die u in uw motie stelt, want dan zal u de dag daarna vragen of we ze allemaal uitgevoerd hebben en dan moet ik u ontkennend antwoorden.

De heer REESKAMP: Ik ben heel blij dat de wethouder zegt dat het heel belangrijk is. En ik begrijp ook wel dat de wethouder deze toezeggingen niet wil doen. Als je dit jaar geen gesprekken hebt gehouden, kun je die toezegging ook bijna niet doen. Tegelijkertijd is het jammer dat ook wij als raad de afgelopen drie jaar niet hebben geïnvesteerd in het stipt voeren van functioneringsgesprekken. Want omdat er nu gereorganiseerd wordt, zeggen

de medewerkers: “En nu komen ze ermee aanzetten! Want nu is er iets aan de hand.” Dat is jammer.

Wethouder VAN VELZEN: Dat laatste zeg ik u niet na en dat is ook niet onze waarneming. Ik zeg u wel dat het belangrijk is. Op het moment dat er een reorganisatie voor de deur staat, wordt de druk op functioneringsgesprekken groter. Omdat mensen dat zo ervaren.

De heer REESKAMP: Het wordt een slechtnieuwsgesprek.

Wethouder VAN VELZEN: Ik zal u nog iets anders vertellen. Functioneringsgesprekken moeten gaan over het functioneren van mensen. En functioneringsgesprekken kunnen en mogen niet tot doel hebben om beslissingen te nemen in een reorganisatie. Dat heeft daar niets mee te maken. Ik hecht eraan dit te zeggen, want die zweem zou er niet mogen hangen. Ik kan u toezeggen dat als dit gebeurt, men dat aan mij moet komen melden. Dan zullen wij ertegen optreden, want dit legt een enorme negatieve druk op dergelijke plannen. Dat mag en kan niet. Mensen gaan er ook mee naar huis en slapen ermee. Dat hoort niet en ik denk dus dat we het eens zijn.

Er zijn vragen gesteld die te maken hebben met zaken waar mijn collega's de hele dag hun tijd aan geven. Ik ga nog wel in op de opmerkingen en vragen van de PvdA. Die heeft het over de informatievoorziening van de jaarrekening. Ze noemt drie aspecten: rekenfouten, te weinig mensen en controle op wat die mensen doen. Er zaten inderdaad rekenfouten in de jaarrekening. Die ontstaan doordat afstemming tussen sectoren niet automatisch plaatsvindt, maar met de hand moet worden overgebracht. Dat er geen controle op geweest is, is niet correct. Maar het probleem is dat je de resultaten pas echt kunt controleren als je ze verder verwerkt. Toen dit gebeurd is, bleek dat ik – zeer tot mijn spijt – mutaties moest aanbrengen in de kadernota. Het is niet correct dat er te weinig mensen aan gewerkt hebben. Het zou wel kunnen dat die mensen te veel controle moeten uitvoeren en daardoor zichzelf niet meer controleren. Ze lopen natuurlijk in een stramien en de druk is groot. Onder andere de VVD vindt dat de jaarrekening moet worden gemaakt en afgesloten voor de kadernota. Mijnheer Moltmaker, u zou beter moeten weten. Dit is wel de volgorde van de behandeling in de gemeenteraad, maar het maken ervan zijn twee parallellopende processen. Anders moet u na de presentatie van de jaarrekening vijf maanden wachten op de kadernota. Ik denk niet dat u dit wilt. Er zijn wat technische vragen gesteld die we nu niet kunnen beantwoorden. Die zullen we schriftelijk beantwoorden. De PvdA had het over een verschil tussen een lening van 380 en 240 miljoen euro, en de rentelasten daarvan. Wij kunnen de getallen op dit moment niet terugvinden zoals u ze noemt. We komen erop terug. U hebt het over zestig mensen minder en 70.000 euro meerkosten. Ook dat zullen we u schriftelijk voorrekenen. Hoe zorgen we ervoor dat het proces van de jaarrekening beter loopt? Er werd gezegd dat die ‘uitstekend’ moet zijn en ‘zonder fouten’. Ik zeg dit u voor de jaarrekening 2006 niet toe. Ik zeg het u toe voor 2007. Wat doen we om de jaarrekening 2006 beter te laten verlopen? In de eerste plaats hebben we de verantwoordelijkheid ervoor onder één persoon geplaatst. Dat kunt u zien aan de beantwoording van de vragen. In de tweede plaats gaan we tussendoor afsluiten. Er komen tussenrapportages en alles wordt niet aan het eind van het jaar gepropt. De derde opmerking ging over de verzelfstandiging. Natuurlijk moet je dit niet doen als het niets oplevert. Maar ik zeg er wel bij dat verzelfstandigen alleen zin heeft als het voor de mensen zelf iets oplevert. Als we in feite doorgaan met hetzelfde systeem en zonder financieel voordeel schieten we niets op. De bedoeling is dat het effectiever wordt en beter voor zowel de organisatie en de gemeente

als de mensen. U krijgt van ons na het reces een overzicht van de stand van zaken. Zoals toegezegd zult u per verzelfstandigheidsstap een beslissing nemen. Wij geven u wel een totaaloverzicht om te voorkomen dat u denkt dat wij u brokken voeren. Uiteindelijk moet u beslissen. Wij zullen u alleen aanbevelingen doen.

De heer DE RIDDER: Mag ik de wethouder iets vragen over het vorige stukje van zijn betoog? U zei dat u niet kunt garanderen dat het volgend jaar foutloos in orde is. Daar kan ik me iets bij voorstellen. Maar garandeert u wel dat alle stukken op tijd zijn? Want wij hebben in onze aanbevelingen gezegd dat wij anders niet beginnen. Als er problemen met de provincie komen, zijn dat uw problemen. Wij hebben onze aanbevelingen van vorig jaar herhaald om het relaxter te doen.

Wethouder VAN VELZEN: Ik begrijp wat u zegt, behalve dat u zegt dat het 'uw problemen' zijn. Want het zijn *onze* problemen. U bent net zo goed een onderdeel van deze organisatie als wij. Natuurlijk met verschillende verantwoordelijkheden. Als u zegt dat u niet op tijd kunt beginnen als u de stukken niet hebt, zeg ik u toe dat u op tijd kunt beginnen. Ik zal u daarvoor voldoende stukken aanleveren. Als u daarmee kunt leven, zijn wij het eens.

De SP vraagt om driemaandelijks bestuursrapportages over de opvolging van de aanbevelingen van de accountant en de Rekenkamercommissie. Ik stel voor dat we doen wat er in onze verordeningen staat. Dat is het instellen van een 'auditcommissie'. Ik stel voor dat we in die commissie vaststellen hoe we omgaan met de aanbevelingen van de Rekenkamer en de accountant binnen een aantal voorwaarden. Die heb ik u al een keer genoemd, maar ik zal ze herhalen:

1. Het moet passen binnen de reorganisatieplannen. Daardoor zullen we ongetwijfeld niet voldoende tijd hebben om alle aanbevelingen uit te voeren.
2. Het moet passen binnen de reductie van 250 fte's.
3. Het moet passen binnen een aantal bezuinigingen.

Ik stel voor na het reces op een rijtje te zetten welke aanbevelingen we wel op tijd uitvoeren en welke niet; en wanneer we ze uitvoeren. Wij zullen ons aan deze planning houden. Het is niet zo dat er aanbevelingen zijn gedaan waarvan wij nu al zeggen dat we ze niet zullen uitvoeren. Ze zijn allemaal zinnig. Overigens heb ik u in de commissie laten weten dat de accountant een voorstel deed over het beheersen van de risicoparagraaf. Dat voorstel hebben wij gedaan. De heer Vreugdenhil vroeg hoe wij dit zullen beheersen. Dat heeft de heer Vreugdenhil al eerder gedaan. Het antwoord is dat we dit zullen beheersen op de manier waarop we dit beheersen kunnen. Er is in de risicoparagraaf 6 miljoen euro opgenomen voor het dispuut met het Nova College. Dat beheersen we in zoverre dat we voortdurend voor de rechtbank vechten om de claim aangewezen te krijgen. Ik kan niet anders zeggen dat dit risico beheersbaar is, tenzij de rechter zegt dat het niet beheersbaar is. Ik zal proberen om daar voor het eind van het jaar meer inzicht in te krijgen, want het is ook voor ons een belangrijk onderwerp. De SP heeft enkele vragen over de technische termen in diverse stukken. Die zijn uit mijn hart gegrepen. GroenLinks heeft het over de informatiewaarde van de stukken. Mijn voorstel is om op basis van de motie die hier ligt een werkvergadering te houden. Mijn aanbeveling zou zijn om de raad op te laten schrijven hoe hij denkt dat het college kan voldoen aan de wensen over de informatiewaarde. Het is in sommige gevallen simpel om te meten of het geld terechtkomt waar het terecht moet komen. Als we driehonderd woningen zouden bouwen, kun je het resultaat tellen. Maar in andere gevallen is het moeilijker en ik denk dat het goed is om hier tijdens een werkconferentie over te praten. Je zou de informatiewaarde daar af moeten spreken.

De heer MULDER: Voorzitter, de bedoeling van de werkconferentie is om na te denken over de hele informatiestroom van het college richting de raad. De conferentie heeft niet alleen betrekking op de jaarrekening. En nu ik toch aan het woord ben, u maakt van de auditcommissie een soort gezamenlijk project. Maar het is niet mijn bedoeling dat degenen die met u in die commissie zitten medeverantwoordelijk worden voor zaken die de verantwoordelijkheid van het college zijn. Dan gaan we de verkeerde weg op. De commissie gaat over het proces.

Wethouder VAN VELZEN: Dat heb ik niet gezegd. Mijn inzet is dat de auditcommissie er komt. Dit is overigens al opgenomen in de verordening. Ik zeg alleen dat de eerste opdracht aan de commissie zou moeten zijn om te bekijken welke aanbevelingen van de Rekenkamercommissie en de accountant op welk tijdstip kunnen worden ingevuld. De verantwoordelijkheid is aan ons om daarna een vervolg te geven aan die afspraak. Het is duidelijker dan dat we alleen zeggen dat we zullen doen wat u wilt. D66 heeft een vraag over het gelijk zijn van de jaarresultaten en de balans. Wij begrijpen uw vraag niet, want onze accountant heeft de balans goedgekeurd. De Axielijst vraagt over de buffer afrekening exploitatie sportplaatsen op bladzijde 122. Die staat in de risicoparagraaf en u ziet dat hier geen voorziening voor is.

De heer REESKAMP: Voorzitter, mag ik de vraag over de balans preciseren? Als het goed is, is het resultaat het verschil tussen de balans op twee peildata. Mijnheer Van Velzen heeft een bedrijf gerund en weet dus dat het waar is wat ik zeg. Nu zegt hij dat hij dit niet begrijpt. En ik begrijp waarom de wethouder het niet wil begrijpen, want in gemeenteland schijnt het om een onnavolgbare reden niet zo te werken. Ik had juist gehoopt dat deze wethouder met zijn ervaring in het bedrijfsleven hier wel een heldere visie over heeft. Maar u begrijpt nog steeds niet waar ik het over heb, mijnheer Van Velzen?

Wethouder VAN VELZEN: Ik denk dat we maar eens koffie gaan drinken. Dan kom ik er op terug. Want ik wil het natuurlijk wel begrijpen.

De heer REESKAMP: Als eerste aanzet is dat prima.

Wethouder VAN VELZEN: Ik laat het hierbij.

De VOORZITTER: Dank u. Wethouder Divendal?

Wethouder DIVENDAL: Ik kan kort zijn. Op mijn terrein is een aantal vragen gesteld over onderwijs. Ik adviseer u om in het vervolg gewoon buiten de raadsvergadering een vraag te stellen als u een keer iets niet snapt. Er zijn vragen gesteld over kopklassen, waar ik een antwoord op kan geven dat uitlegt waarom het klopt wat er in dit verslag staat. Dat heeft te maken met regels van minister Van der Hoeven waardoor dit alleen in het basisonderwijs mag. In mei is besloten tot die regelgeving en in augustus was er geen lokaal beschikbaar. Over het algemeen geldt dat er op onderwijsgebied veel andere informatiebronnen zijn. In de commissie is morgen bijvoorbeeld het jaarverslag 2005 van het OPO geagendeerd. Daar staat onder andere iets in over de lumpsumfinanciering. Als u vindt dat de informatiebronnen voor onderwijs te versnipperd zijn, wil ik met u kijken hoe ze meer geconcentreerd gepresenteerd kunnen worden, al dan niet in relatie tot de jaarrekening. Kijkend naar de tijd wil ik zeggen dat de zelfstandige bestuurscommissies en achterstallig onderhoud deel uitmaken van bepaalde trajecten. Morgen zit ter kennisname bij de agenda van de commissie het stuk over het convenant waarin onze

gezamenlijke agenda met de scholen is vastgelegd. Niet alleen met het openbaar maar ook met het bijzonder onderwijs. Daar zullen wij uitgebreid over spreken. Ik kan me zelfs voorstellen dat we het in september een keer apart hebben over de verantwoordelijkheden. In het primair onderwijs zijn die anders dan in het voorgezet onderwijs, en in het openbaar onderwijs anders dan in het bijzonder onderwijs. Ik stel voor om het hier in september over te hebben, aangezien de regelgeving verandert en we een nieuwe raad hebben.

De heer ELBERS: Het gaat ook over de verantwoordelijkheid die u als gemeente hebt naar de rijksoverheid. Die blijft er altijd.

Wethouder DIVENDAL: Op sommige onderdelen niet. Tot slot de vraag van de SP over de rijkssubsidies en wat daarbij fout is gegaan. Inmiddels werkt bij MO een subsidiebureau dat het hele controleproces monitort en ervoor zorgt dat dit soort dingen niet meer gebeuren.

Wethouder VAN DER MOLEN: Heel snel. Ik weet niet hoe de Partij van de Arbeid haar berekening heeft gemaakt, maar voor alle bijstandsgerechtigden wordt automatisch de belasting kwijtgescholden. Het zijn er zelfs meer, want dit geldt ook voor bepaalde minima. Ik stel voor om het nog eens na te rekenen of aan de afdeling te vragen hoe het precies in elkaar zit. De SP vroeg om een verklaring voor de gedwongen terugbetaling van 300.000 euro. Die staat in de accountantsverklaring op pagina 29. De afrekening van 2004 is fout gegaan. Die van 2005 is inmiddels goedgekeurd. Bovendien is er overleg tussen de Publieksdienst en Maatschappelijke Ontwikkeling over de bedrijfsvoering. De heer Divendal heeft hier ook al iets over gezegd. Verder zei de SP iets over een vrouw die niet opgenomen werd in een traject en een man wel. Ik zou graag het hele voorbeeld van u hebben, want zo kan ik er niets over zeggen. Ik vind de opmerking over het naaien van kleren achterin de Schalm een beetje denigrerend. Ze maken daar ongelofelijk leuke dingen. Ik wil u wel zeggen dat daar op dit moment slechts één persoon vanuit SoZaWe werkt. Dus hoe u aan die informatie komt, zou ik graag van u willen horen. Ik moet u gelijk geven in uw opmerking over reïntegratiebedrijven. Wij zijn daarmee bezig. We hanteren op dit moment de formule 'no cure, less pay' en de gemeente heeft meer vrijheid gekregen bij de aanbestedingen. Er komt een nota over en ik denk dat die u na het reces zal bereiken. Ik ga heel snel. Als u meer vragen hebt, moeten die later in de commissie maar beantwoord worden. Dat de pot van de bijzondere bijstand leeg is, wil zeggen dat het gebruik enorm is toegenomen. Daar was de afgelopen vier jaar ook extra geld voor. Er is al een breed netwerk, maar we zijn dit aan het uitbreiden via internet, bibliotheek, scholen en dergelijke. Er zijn enorme communicatiemogelijkheden. Bovendien wordt bij de Sociale Dienst een formulierenbrigade ontwikkeld die bij mensen langsgaat om te helpen met het invullen van formulieren. Over het schakelstation heb ik aanstaande maandag een bijeenkomst. Wij erkennen ook dit probleem en u wordt eigenlijk op uw wenken bediend. De Axielijst vroeg naar de ID-banen. Er is een nota hierover afgewezen; ik geloof dat dit eind 2005 gebeurde. De nieuwe nota komt pas in 2007 in de raad en ligt nu bij de commissie Samenleving. Ik wil u wel zeggen dat mensen van 57,5 jaar inmiddels zijn vrijgesteld van sollicitatieplicht. Als ik iets vergeten ben, dan hoor ik het wel.

Mevrouw GESTHUIZEN: Mag ik reageren? De opmerking over het naaien van kledingzakken was natuurlijk niet denigrerend bedoeld over de mensen die het werk doen of over het werk zelf. Ik vind het wel denigrerend als mensen met veel ervaring geacht worden daar iets van te leren. We zullen met een voorbeeld komen.

Wethouder VAN DER MOLEN: En dan wil ik ook graag weten wie die mensen daar geplaatst heeft. Want er worden ook mensen geplaatst door andere organisaties dan ??.

De VOORZITTER: Wil nog iemand iets zeggen in het debat?

De heer HAGEN: U zei net iets over ID-banen

Wethouder VAN DER MOLEN: Laten we dit in de commissie behandelen, want de nota komt eraan.

De heer HAGEN: Dat zou ik gedaan hebben als het als behandelstuk op de commissieagenda stond.

Wethouder VAN DER MOLEN: Dan gaat u het agenderen voor de commissie en komt het de volgende keer aan de orde.

De heer HAGEN: Dat lijkt me goed, ware het niet dat dit na de vakantie zal zijn en...

Wethouder VAN DER MOLEN: Het zij zo.

De heer HAGEN: ... en het om heel veel geld gaat.

De VOORZITTER: De spreektijd van het college is bijna op, maar u hebt net enige soepelheid gevraagd vanwege het grote belang van dit onderwerp. Ik stel voor dat ook het college twee minuten extra krijgt.

Wethouder NIEUWENBURG: Er zijn opmerkingen gemaakt over het meerjarenperspectief Grondexploitaties. Ik denk dat de raad in meerderheid zegt dat dit een onduidelijk sturingsinstrument is. Ik denk dat hier in het verleden meerdere malen sessies aan zijn gewijd. Maar het college is bereid om na de zomer in te gaan op uw suggesties. Het gaat ons dan om de vraag of er een splitsing aangebracht zal worden in het jaarverslag en de keuzemogelijkheden voor de langere termijn. Ik denk dat de suggestie van de heer Molmaker om te werken met een duidelijker samenvatting terecht is. Dit zullen we doen. Het is wel zo dat er in de jaarrekening een beknoptere versie staat, maar het college zal ingaan op uw verzoek om die uit te breiden. Dan kom ik op het verzoek van mevrouw Gesthuizen om dit in de vorm van een sessie te doen. Ik denk dat het daarbij belangrijk is dat de raadsleden duidelijk maken wat zij precies willen. Het college is bereid om daar het initiatief in te nemen en u daarvan op de hoogte te stellen.

De heer ELBERS: Het gaat natuurlijk met name om de actualisatie van het coalitieakkoord. Het is opvallend dat in de jaarrekening een mooie foto staat van de wethouders – nog niet van mijnheer Schneiders - maar in het meerjarenperspectief nergens is te lezen dat er een verandering heeft plaatsgevonden.

Wethouder NIEUWENBURG: Ik zal u in de sessie na de zomer aangeven wat de mogelijkheden zijn om het stuk te actualiseren. Dit heeft te maken met de vraag van de heer Kaatee. In principe stelt u dit meerjarenperspectief vast aan de hand van de afgelopen boekjaren. De balansdatum is geweest en het is moeilijk er nu nog veranderingen in aan te brengen, maar ik kom er op terug hoe dit kan. Dit is uw suggestie en die gaan we uitvoeren. Het lijkt me goed om het meerjarenperspectief vast te leggen zoals het er nu ligt. De accountant heeft verklaard dat het meerjarenperspectief

Grondexploitatie onderdeel moet uitmaken van de jaarrekening. Er zijn wat losse opmerkingen gemaakt over het ziekenhuis in Noord. De commissie wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van de meevaller die daar heeft plaatsgevonden. Er zijn ook opmerkingen gemaakt over de riante uitlatingen van het college over de afdeling Vastgoed. Ik voel mij geroepen om te zeggen dat dit recht doet aan de wijze waarop daar gewerkt wordt aan verbetertrajecten. Over de verbetertrajecten wordt gerapporteerd. U wordt daar als gemeenteraad steeds van op de hoogte gesteld. Dat zetten we de komende tijd voort in de maraps. Het college vindt het belangrijk dat de motivatie van de medewerkers die hier heel hard aan werken geen onrecht wordt aangedaan. We weerspreken de suggestie dat er dingen niet op orde zouden zijn. Net als binnen de andere afdelingen van de gemeente wordt er heel hard gewerkt. Ik neem afstand van de suggestie dat dit niet waar zou zijn.

De heer DE RIDDER: Ik kan het niet nalaten om te interromperen. Niemand heeft ooit gezegd dat problemen op een afdeling altijd te wijten zijn aan mensen die niet goed functioneren. Dat idee is op zichzelf een probleem. Je moet als organisatie constant willen leren en je eigen problemen willen zien.

Wethouder NIEUWENBURG: Ik kan me daarbij aansluiten en ook bij de woorden van de heer Reeskamp dat dit de raad niet ontheft van de plicht om kritisch te zijn. Maar wat mij betreft geldt dit voor de hele gemeentelijke organisatie en niet voor een specifieke afdeling. De afdeling heeft al geruime tijd in de belangstelling gestaan, maar op dit moment krijgt het college juist rapportages om het verbeterproces te bewaken.

De heer KAATEE: Maar wij vragen aandacht voor de andere kant van de medaille. We hebben begrip uitgesproken voor het feit dat u dit hebt geschreven, maar willen het college ook meegeven dat het er niet is met opschrijven alleen. Laten we realistisch zijn: een cultuur die in twintig jaar is ontstaan, verander je niet zomaar. Ik vraag van het college dat het uitstraalt dat het dit begrijpt. Dat mis ik nu in uw verhaal.

Wethouder NIEUWENBURG: Dat doen wij ook. We rapporteren daar aan u over. Het vorige college heeft al erkend dat er sprake is van een component cultuur. Maar aan de andere kant moeten we begrijpen dat verbetering van de cultuur er niet mee gebaat is om steeds in te zoomen op één afdeling. Het college gaat over de ambtelijke organisatie. U mag daar best opvattingen over hebben, maar de nuance moet gelegd worden dat het college adequaat rapporteert. Als we dat niet doen, kunt u dit ieder kwartaal naar voren brengen bij de managementrapportages. Ik kom tot een afronding van de vragen van de SP over wonen. Ik heb over de actualisatie al iets gezegd. Ik heb in de commissie ook toegezegd dat ik naar de commissie kom met een verslag over de wijze waarop we kunnen kijken of het mensen bevalt waar ze naartoe gaan. We moeten afstand nemen van het idee dat er een soort 'sloopnomade' is en dat mensen van hot naar her worden gesleept. Ik denk dat we ook met de corporaties de afgelopen jaren goede ervaringen hebben opgedaan met het algemeen sociaal plan. Daarin wordt met medeweten en goedkeuring van bewoners gekozen voor alternatieve huisvesting. Er is sprake van maatwerk voor mensen die kiezen voor die alternatieve huisvesting. Er wordt gekeken naar de vergoeding van verhuiskosten. Als er sprake is van herstructurering, kunnen bewoners in principe terugkeren. Mensen met een stadsvernieuwingsurgentie hebben altijd voorrang bij het kiezen van een woning in de sociale woningvoorraad. Zowel het gemeentebestuur als de corporaties komen mensen hierin royaal tegemoet. Ik heb in de commissie wel toegezegd dat ik me zal bezinnen op de wijze waarop we kunnen bepalen of er een oplossing naar tevredenheid is. Daar gaat het u en mij allebei om.

De heer ELBERS: Wij kijken hier bijzonder kritisch naar en zullen in de commissie verder praten.

Wethouder NIEUWEBURG: Volgens mij heb ik nu alles gehad.

De VOORZITTER: Dan zijn we toe aan de volgende termijn voor de raad.

De heer VRUGT: Geeft u ons vijf minuten om te overleggen over de reactie van het college en de moties?

De VOORZITTER schorst de vergadering.

De VOORZITTER: De vergadering is heropent en we beginnen met de tweede termijn van de raad. Zoals afgesproken heeft iedereen ongeveer een minuut extra spreektijd gekregen. De fractie van de Partij van de Arbeid heeft het woord.

De heer KAATEE: Voorzitter, vier korte opmerkingen. Allereerst moet het ons van het hart dat wij dit een wat laffe beantwoording vinden. Laf in de zin van flauw. Wij bereiden een debat voor. We besteden veel tijd aan het bestuderen van de stukken en de vragen die we stellen. De raad heeft gezegd dat hij hier een aparte avond aan wil besteden en ik vind het knap van de raad dat wij de rekening al vier jaar zo goed bestuderen. Dan mag je een serieuze beantwoording verwachten. U vraagt ons wel dat we akkoord gaan met deze jaarrekening.

Wij zijn hier teleurgesteld over. Een aantal van onze vragen is nog niet beantwoord: over het ondernemersloket (maar dat zal vast ook schriftelijk behandeld worden), de vastgoedportefeuille in de paragraaf grondbeleid en het voornemen om nieuwe reserves te creëren. Wij vroegen ons af of dit nodig was en stellen voor om de reserves heroriëntatie MO en subsidiebureau toe te voegen aan de algemene reserve. Als we het dit jaar nodig hebben, zien we dan wel weer. We hebben vorig jaar de potjes opgeschoond en we moeten niet opnieuw beginnen. Als u er een goede reden voor hebt, leggen wij ons hierbij neer. We zouden graag een informatieavond over het meerjarenperspectief bijwonen, maar constateren dat we die in 2003 en 2004 al gehad hebben. Toen hebben we ook met ambtenaren van de sector besproken welke elementen we zouden willen zien. Het is jammer dat we daar een jaar op hebben moeten wachten. Maar goed, laten we hopen dat deze keer wel een aantal stappen vooruit wordt gezet.

Tot slot de moties. Motie 1 vinden wij overbodig gezien de toezegging van de Rekenkamer. Die gaat de motie uitvoeren. Wij staan sympathiek tegenover motie 2, maar het lijkt ons logisch dat GroenLinks het presidium en de griffie vraagt om dit voor te bereiden. We horen graag wat GroenLinks hiervan vindt. Motie 3 en 4 zullen wij niet steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De SP, mevrouw Gesthuizen.

Mevrouw GESTHUIZEN: Dank u wel, voorzitter. Naar aanleiding van de opmerkingen van wethouder Nieuwenburg: de accountant vindt dat er apart moet worden beslist over de meerjarenexploitatie. Maar de consolidatie van de meerjarenexploitatie is toch als bijlage al onderdeel van de investeringsplannen? En de uitgaven zijn toch verwerkt in de kadernota? Of zit het anders?

De VOORZITTER: Keurig, u hebt nog heel veel spreektijd over. De VVD.

De heer MOLTMAKER: Ik heb in mijn eerste termijn gesproken over de verwachtingskloof waar het college ons voor waarschuwt. Ik zie nu dat het college die vaardig heeft gedicht door zo min mogelijk toe te zeggen. Dat is een manier. Ik sluit me aan bij de opmerking van de heer Kaatee dat de beantwoording meer commitment had mogen uitstralen. Met betrekking tot de volgorde van de behandeling van de rekening en de kadernota: ik beweer niet dat u pas mag starten met het maken van de kadernota als wij de rekening hebben vastgesteld. Dat zou inderdaad vertraging opleveren. Maar ik wil het presidium meegeven dat we de rekening zouden moeten vaststellen voordat we de kadernota behandelen. Dan kun je het beeld van het afgelopen jaar gebruiken voor de lijnen die je uitzet naar de toekomst. Dat de stukken gelijktijdig worden geproduceerd, doet daar niets aan af.

Wethouder VAN VELZEN: Wij zijn het eens.

De heer MOLTMAKER: Dat is de commitment die ik net miste. Ik heb nog geen antwoord gekregen op mijn vraag over het meer zerobased begroten. Volgens mij zijn wij het daar ook over eens, dus misschien vond u dit zo vanzelfsprekend dat u het hebt weggelaten. Wie zwijgt, stemt toe.

Wethouder VAN VELZEN: Ook eens.

De heer MOLTMAKER: Zie, de commitment komt in tweede termijn toch tevoorschijn.

Wethouder VAN VELZEN: U moet niet hebberig worden.

De heer MOLTMAKER: Goed, de moties. Ik denk dat motie 1 een heel goed plan is, maar het is een plan van de Rekenkamer zelf. Die gaat de motie uitvoeren. De heer De Ridder heeft al gezegd dat hij wil bekijken hoe de commissie dit zal doen. Dat wachten we af en dus lijkt de motie me nu voorbarig of zelfs overbodig. Motie 2 vinden we wel goed. Ik denk wel dat de heer Kaatee gelijk heeft dat het beter past als het presidium dit organiseert en niet de Rekenkamer. Het betreft namelijk niet alleen financiële stukken maar ook de raads- en collegestukken. Over motie 3 ligt een toezegging van de wethouder, dus die ondersteunen we niet. Voor motie 4 geldt hetzelfde. De datum is moeilijk in te vullen voor het college en dus wachten we op wat de wethouder ons zelf voorschotelt. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. GroenLinks Haarlem.

De heer MULDER: Ik wil nog iets zeggen in aanvulling op de moties. De motie over de jaarrekening was niet gericht aan het college maar aan de Rekenkamercommissie. Mijnheer De Ridder heeft namens de commissie gezegd dat hij er goed mee kan leven. Je kunt zeggen dat hij de motie eigenlijk overneemt en stemming niet meer nodig is. Maar de bedoeling van de auditcommissie is dat de raad actiever betrokken wordt en meer ondersteuning biedt bij het maken van de jaarrekening. Bij motie 2 over de werkconferentie over informatiestromen is het natuurlijk de bedoeling dat het presidium of de griffie betrokken wordt bij de organisatie. Maar ik spreek over een vooronderzoek dat zou moeten plaatsvinden voor een dergelijke conferentie. Het gaat bijvoorbeeld om de vragen welke informatiestromen op de raad afkomen en hoe we die kunnen indelen. Het lijkt me goed dat hier over nagedacht wordt.

De heer ELBERS: Vindt u dit een specifieke taak van de Rekenkamer?

De heer MULDER: Dat is volgens mij een specifieke taak van de Rekenkamer, want dit moeten we niet aan het college overlaten. Dan blijft eigenlijk alleen de Rekenkamer over.

De heer ELBERS: Vindt u echt dat een Rekenkamer moet kijken welke informatieboekjes en stukken de raad krijgt?

De heer MULDER: U begrijpt me iedere keer net verkeerd, mijnheer Elbers. De Rekenkamer moet ons voorlichten over de informatiestromen die op ons afkomen, zodat wij betere keuzes kunnen maken. Als we alleen praten over welke nota's we wel en niet willen krijgen, komen we niet verder.

De heer MOLTMAKER: Voorzitter, mag ik proberen mijnheer Mulder wel goed te begrijpen? Volgens mij is de doelstelling van de conferentie helder. En die delen we allemaal. Ik denk dat het presidium zich goed kan laten informeren door een commissie waar bijvoorbeeld ook Rekenkamerleden in kunnen zitten. Maar laat het presidium de leiding nemen bij de conferentie. Hoe ze die voorbereiden, moeten ze zelf maar bedenken.

De heer MULDER: De precieze invulling heb ik ook niet willen voorschrijven. Die wil ik juist overlaten aan degenen die daar verstand van hebben.

De VOORZITTER: Het CDA?

De heer CATSMAN: Ten eerste een reactie op de voorzitter van de Rekenkamercommissie: de antwoorden zijn duidelijk. Als er nog kou in de lucht zat, is die er nu uit. Verder is het college er bewonderenswaardig in geslaagd om te slalommen langs al onze vragen. Ik zal dus nogmaals vragen hoe het zit met de discrepantie tussen de aanbeveling van de Rekenkamercommissie over begraafplaatsen en het coalitieakkoord. Ik heb gezegd dat er voor Coornhert in ieder geval een gelijkwaardige rekening zal moeten komen. We hebben het gehad over het niet-meetbaar zijn van de inzet van middelen in relatie tot de maatschappelijke effecten. In eerste termijn heeft het college eigenlijk gezegd dat het de volgende rekening ook niet op tijd klaar zal hebben. Wij vinden dat hier weinig ambitie uit spreekt.

De heer HAGEN: Maar wel veel realiteit.

De heer MULDER: Er moet ambitie uit spreken. Dan pagina 10 van de reactie van het college op het rapport van de Rekenkamercommissie. Daar geeft het college goed weer wat de aanbeveling van de Rekenkamercommissie is. Betekent de reactie van wethouder Van Velzen dat het college in de geest van deze aanbeveling gaat handelen en dat er overleg komt met de commissie Bestuur over de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie? Daar zou ik graag iets over horen.

Wethouder VAN VELZEN: Welke bedoelt u precies?

De heer MULDER: Ik pak hem er even bij, pagina 10 van de reactie van het college op de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. Ik zal het advies voorlezen: "De Rekenkamercommissie adviseert de raad de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie over te nemen en het college te vragen deze uit te voeren en de termijn aan te geven

waarbinnen de aanbevelingen worden gerealiseerd. Daarnaast adviseert de Rekenkamer de raad om de reactie van het college op de aanbevelingen van zowel de accountant als de Rekenkamercommissie te bespreken in de commissie Bestuur. Ten slotte adviseert de Rekenkamercommissie de raad om het college te vragen de overgenomen aanbevelingen op te nemen in een plan van aanpak en over de uitvoering verslag te doen in de bestuursrapportages.” Wij vroegen ons af of de toezegging van de wethouder in deze richting ging.

De VOORZITTER: Dat is helder. Mijnheer Reeskamp van D66.

De heer REESKAMP: Voorzitter, D66 sluit zich aan bij de opmerking die mijnheer Kaatee net maakte. De toon van beantwoording van het college is enigszins laconiek. Wij hopen dat dit niet voortkomt uit een soort cynisme. Ik hoop niet dat het college nu al het idee heeft voor een overmacht te staan en daarom niet eens wil proberen om een slag in de goede richting te maken.

De heer KAATEE: Mijnheer Reeskamp interpreteert mijn opmerking verkeerd. Die ging over het feit dat de meeste vragen schriftelijk beantwoord zullen worden. Dat is iets heel anders dan laconiek.

De heer REESKAMP: Voorzitter, ik denk dat duidelijk was wat in ieder geval ik hiervan zei. Dit jaarstuk is een belangrijk stuk. We moeten akkoord gaan met niet alleen het cijfermatige deel maar ook met de verantwoording van het college over de doelmatige besteding van de middelen in de vorige periode. Elke euro kun je maar een keer uitgeven en de raad moet kunnen constateren dat die euro goed besteed wordt. Een van de belangrijkste kritiekpunten van de Rekenkamercommissie is dat die verantwoording niet goed gecontroleerd kan worden. Onze fractie heeft overwogen om tegen de jaarrekening te stemmen. Maar het belangrijkste is het cijfermatige deel en dat zit wel goed. Moet je je dan onthouden van stemming? Dat is ook zo flauw. Wij zullen deze jaarrekening daarom goedkeuren, maar hopen dat het college de ruimte vindt om het onmogelijke mogelijk te maken. Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. De Axielijst.

De heer VRUGT: Heel kort, want de tijd is op. Wethouder Van Velzen zegt terecht dat onze vraag in de risicoparagraaf beantwoord werd. Dat was precies de reden waarom we die noemden. We zien dit als risico. Het valt me op dat de wethouder het tegenover zijn partijgenoot plotseling toch eens is met de volgorde jaarrekening – kadernota, terwijl hij daar in eerste instantie een bagatelliseerde opmerking over maakte. Heel vreemd, maar een andere partijgenoot geeft al aan dat deze partij moeite heeft met ambities. We hopen dat de volgorde de volgende keer logischer is. Nog even terug naar mevrouw Van der Molen over de ID'ers. Ik had het niet alleen over de mensen van boven de 57,5 maar over de ID'ers in het algemeen. Het feit dat zij vrijgesteld worden van reïntegratie is al langer bekend dan het rapport dat u noemde. We zijn echter blij dat dit in de commissie terugkomt en nog niet uitbesproken is.

Wethouder VAN DER MOLEN: Het is niet waar dat dit al langer bekend was.

De heer VRUGT: Het lag al wel veel langer in de lijn der verwachting.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. En het college bedankt voor de antwoorden. Eigenlijk zijn er weinig toezeggingen gedaan. Ik heb de wethouder van Financiën horen zeggen dat de jaarrekening van dit jaar nog niet beter zal zijn dan de jaarrekening die we net hebben besproken. Het zal pas in 2007 goed komen. Verder hoor ik de wethouder zeggen dat we vertrouwen moeten hebben en in november bij hem terug moeten komen, want dan weet hij wat het college eraan gaat doen. Maar dan zijn we een halfjaar verder en in dat halve jaar worden er grote uitgaven gedaan voor grote projecten met grote risico's. Ik maak me daar grote zorgen om. Het lijkt mij redelijker als de wethouder voor november een tussenstand geeft. Dat klinkt mij prettiger in de oren.

De heer HAGEN: Maar dat gebeurt toch via de bestuursrapportages of zie ik dat verkeerd?

De heer DE VRIES: Ik denk dat u dat verkeerd ziet.

De VOORZITTER: Oké. De Ouderenpartij.

De heer BAWITS: Voorzitter, een auditcommissie is in orde. We hebben het verslag van Ernst & Young gelezen. We komen tot de conclusie dat we de jaarrekening van de gemeente onderschrijven. Wij ondersteunen de moties 1 en 2 van GroenLinks. De moties 3 en 4 van D66 hebben wij medeondertekend. Dat was het, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Vreugdenhil voor de ChristenUnie/SGP.

De heer VREUGDENHIL: Mijn dank aan het college voor de beantwoording van de vragen. Ik wil eerst een punt noemen dat ik in mijn eerste termijn ben vergeten. Dat gaat over twee niet-inge vulde bedragen in de jaarrekening. Op bladzijde 137 zie ik bij onderhoud kapitaalgoederen onderwijsgebouwen 'xxx' ingevuld. Wat mag dat bedrag beduiden? En op bladzijde 197 komt ik '€€€' tegen. Ook daar graag een toelichting op. Ik blijf benadrukken dat we flinke aandacht aan de juridische controle moeten besteden. Dingen zouden efficiënter en zuiniger kunnen verlopen. De wethouder is ingegaan op de extra kosten van de accountant. Die vallen mij in positieve zin mee. Het is een verheugende mededeling dat die binnen de perken blijven. Aan de andere kant zouden we er rekening mee kunnen houden bij het opstellen van het contract als we voorzien dat dit ieder jaar gebeurt. De wethouder neemt een stevig standpunt in over de auditcommissie. Je kunt erover twisten of alle voorwaarden van de wethouder verstandig zijn. Hij zei bijvoorbeeld dat de aanbevelingen moeten passen binnen de bezuinigingen en de reorganisatie. Ik denk dat dat juist is, maar dit zal in overleg met de Rekenkamer moeten worden besloten.

De VOORZITTER: Keurig binnen de tijd, op de seconde. We gaan direct over tot de laatste termijn van het college. Die zal heel kort zijn.

Wethouder VAN VELZEN: Zullen we nieuwe reservepotjes opnemen in de algemene reserve? Prima. Ik ben niet tegen het opschonen van alle kleine potjes waarvan je je achteraf afvraagt of je ze wel nodig hebt gehad. Reserve is reserve. Over het ondernemingsloket kan ik u geen antwoord geven. Volgens mij functioneert het. Toen ik ondernemer was, had ik het niet nodig. Ik heb er daarom geen praktische ervaring mee. Het spijt me dat we een aantal technische vragen van de SP schriftelijk moeten beantwoorden. Dit geldt ook voor de heer Vreugdenhil die plotseling met twee detailvragen komt.

De heer VREUGDENHIL: Ik heb die vragen al eerder gemeld bij de commissie, maar er staat nog steeds hetzelfde.

Wethouder VAN VELZEN: Ik weet het niet. Dat zeg ik gewoon. De SP vraagt naar de consolidatie van de grondexploitatie. Het is misschien een ingewikkeld antwoord, maar het zit als volgt in elkaar: de resultaten uit de grondexploitatie worden niet verwerkt in de kadernota, met uitzondering van de opbrengsten die u terugziet in het investeringsplan. Zo zit het in elkaar. De VVD heb ik al twee toezeggingen gedaan. Maar ik zeg nogmaals dat alle aanbevelingen van de accountant en de Rekenkamercommissie en ook de opmerkingen die uit de ambtelijke organisatie komen, zinnig zijn. Het enige wat ik u zeg is dat de uitvoering ervan in een tijdspad geplaatst moet worden. En daarvan zeg ik: laten we dat samen doen in een auditcommissie. Dan krijgt u van mij een tijdspad. Als dat tijdspad er is, kunt u ons en mij eraan houden.

De heer VRUGT: Is dat tijdspad een gympad of een snelweg?

Wethouder VAN VELZEN: Laat ik daaraan toevoegen dat ik het niet zal laten als ik u eerder dan november kan informeren. Als D66 meent dat deze wethouder en dit college laconieke antwoorden geven, spijt me dat. Het is niet de bedoeling. Ik neem de zaken uiterst serieus. Tot slot de opmerking van mijnheer Vreugdenhil over juridische controle. Dat is een belangrijk aspect. Het heeft niet onze wekelijkse aandacht, maar het heeft wel veel aandacht. Juridische controle heeft te maken met het beheersen van risico's en dat is waarschijnlijk wat u bedoelt.

De heer CATSMAN: Nu begint het irritant te worden. Ik heb u tweemaal naar een aantal zaken gevraagd en heb nog steeds geen antwoord gekregen.

Wethouder VAN VELZEN: U hebt gelijk. Dat komt omdat ik u op een apart lijstje heb staan. Kunt u nagaan hoe belangrijk ik u vind.

De heer CATSMAN: Dank u wel.

Wethouder VAN VELZEN: U stelde een vraag over de voorziening voor het onderhoud begraafplaatsen. Die voorziening is er niet en dat hebt u terecht gezien. Ik ben aan het onderzoeken waar ik haar moet treffen en in welke hoeveelheid. Als we haar wettelijk moeten treffen, komt de voorziening uit de reserves. U kunt het zo overboeken van de ene naar de andere pot. Over de regeling Coornhert kan ik u geen antwoord geven. Ik heb met mijnheer Divendal overlegd en we komen hier direct op terug. Het is correct. Tot slot hebt u het over de laatste aanbeveling van de Rekenkamercommissie. Ik heb uitgelegd dat we werken met een tijdspad. Dus als u vraagt of ik zal handelen in de geest van deze aanbeveling, is het antwoord ja.

De heer CATSMAN: Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Molen als laatste.

Wethouder VAN DER MOLEN: Ik wil even kort ingaan op de opmerking van de heer Vrugt van de Axielijst. De 57,5 jaar is ooit genoemd in een nota, maar is afgewezen. Dit college heeft dat stuk eruit gehaald om deze mensen enige rust te geven in hun leven tot hun 65^e.

De VOORZITTER: Mooi, dan zijn we nu toe aan de besluitvorming. Laten we het eerst over de moties hebben. Worden er nog moties ingetrokken? Dat is niet het geval.

De heer HAGEN: Er is vanuit twee partijen de suggestie gedaan om motie 2 aan te passen. Ik heb van mijnheer Mulder niet gehoord dat hij dit van plan is. Handhaaft u dat dit verzoek wordt gedaan aan de Rekenkamer?

De heer MULDER: Ik heb uitgelegd dat het mij verstandig lijkt om enig vooronderzoek te plegen. Daar is de Rekenkamer goed geschikt voor. Misschien moet mijnheer De Ridder daar iets over zeggen. Verder is het voor mij vanzelfsprekend dat de griffie en het presidium betrokken worden bij de organisatie van het geheel.

De heer DE RIDDER: Ik wil de heer Mulder in overweging geven om de moties in deze vorm in te trekken. Wij willen graag nadenken over de rol die de Rekenkamer bij de uitvoering kan spelen. Met de audit zijn we al bezig en we zullen ook bekijken of we iets kunnen betekenen in de geest van de tweede motie. Maar het is misschien handig om de formulering aan ons over te laten. We komen er aan het begin van het jaar op terug hoe wij dit zullen doen.

De heer MULDER: Als de Rekenkamer de moties overneemt, kunnen wij de moties terugtrekken. Wij kunnen ze daarom allebei terugtrekken.

De VOORZITTER: Dan hebben we de moties van D66. Motie 3.

De heer REESKAMP: Als ik even mag. We hebben deze motie ingediend met een aantal partijen. We denken verdeeld over de toezeggingen van de wethouder. Ze zijn niet erg hard. Het lijkt me het simpelst om ze gewoon in stemming te brengen.

De VOORZITTER: Dat gaan we doen. Moeten er stemverklaringen over worden afgelegd? Dat is in de tweede termijn eigenlijk al gebeurd. Wie steunt de motie 3 over One World van D66? Dat zijn GroenLinks, Ouderenpartij, Partij Spaarnestad, ChristenUnie/SGP, Axielijst en D66. Dat is te weinig en dus is de motie verworpen. Dan hebben we motie 4 over de functioneringsgesprekken. Er zijn geen stemverklaringen gewenst. Wie steunt de motie? GroenLinks, Ouderenpartij, Partij Spaarnestad, ChristenUnie/SGP, Axielijst, D66 en twee leden van het CDA. De motie is afgewezen. Dan stemmen we over het voorstel. Heb ik het goed begrepen dat de Partij van de Arbeid een mondeling amendement...

De heer MOLTMAKER: Voorzitter, een punt van orde. Ik heb gehoord dat de wethouder dit voorstel in gewijzigde vorm heeft overgenomen. Volgens mij ligt het voorstel van het college voor zonder de twee laatste streepjes.

VOORZITTER: Is dat de juiste interpretatie? Oké, zo kunnen we het ook doen. Dan breng ik dat voorstel in stemming. Zijn er stemverklaringen?

De heer CATSMAN: Voorzitter, als ik het goed begrijp, stemmen we over de jaarrekening. Het lijkt het CDA een goed signaal naar de provincie als de raad unaniem achter de rekening zou staan.

De VOORZITTER: Wie steunt het voorstel? Ik zie dat de raad unaniem de jaarrekening heeft goedgekeurd.

De VOORZITTER sluit de raadsvergadering om 23: 27.

Vastgesteld in de vergadering van 21 september 2006.

De griffier,

De voorzitter,

mr. B. Nijman

mr. B.B. Schneiders